

Klifur

Fréttablað Sjálfsbjargar, 1. töl. 2006, 17. árg.

Slæmt aðgengi
í bíó

Þjóðleikhúsið

Lyftur og rampar

Salerni fyrir fatlaða
notuð sem geymslur!

Efnisyfirlit:

Ritstjóraspjall	3
Salerni fyrir fatlaða - Læst og notuð sem geymslur	5
Hjalparhundar - Hundanefnd Sjálfsbjargar	6
Bílastæði fyrir fatlaða - Enn mikið misnotuð	7
33. þing Sjálfsbjargar - Haldið 19.-21. maí	8
Málefni fatlaðra og sveitastjórnarkosningar - Ragnar Gunnar Þórhallsson	9
Skýrsla um heimaþjónustu - Þörf á meiri sveigjanleika	11
Lyftur og rampar - Þjóðleikhúsið	12-13
Aðgengi fyrir alla - Ferðaþjónusta bænda	16-17
Nýjar lyftur í skólahúsnaði - Húsavík	20
Formannspistill - Grétar Pétur Geirsson	21-22
Ferlinefnd Kópavogs - Viðtal við Helgu Skúladóttur	24-25
Slæmt aðgengi fyrir fatlaða -Laugarásbíó	27
Krossgátan	31

Klifur

Fréttablað Sjálfsbjargar

Útgefið af:

Sjálfsbjörg lands sambandinu og
Sjálfsbjörg, félagi fatlaðra á
höfuðborgarsvæðinu.

Sjálfsbjörg, landssambandið:

Hátún 12, 105 Reykjavík
sími: 550-0300, fax: 550-0399
mottaka@sjalfsbjorg.is

Sjálfsbjörg, félag fatlaðra á höfuðborgarsvæðinu:

Hátún 12, 105 Reykjavík
sími: 551-7868
johanna@sjalfsbjorg.is

Ritstjóri:

Kristrún M. Heiðberg.

Ábyrgðarmenn:

Sigurður Einarsson
Hannes Sigurðsson.

Hönnun og umbrot:

Kristrún M. Heiðberg.
kmheidberg@simnet.is

Prentvinnsla:

Prentmet ehf.

ISSN 1670-312X

*Forsíðumyndin er af Arnari
Klemenssyni, sem er í hjólastól.
Hann gerði sér lítið fyrir og fór
niður allar tröppurnar fyrir fram-
an kirkjuna á Akureyri.
Mynd/Ása Hildur Guðjónsdóttir.*

Ritstjóraspjall

Fyrsta tölublað Klifurs 2006 er nú komið út. Blaðið hefur tekið miklum og jákvæðum breytingum á síðastliðnum árum. Á síðasta ári var það stækkað um fjórar síður og er nú allt prentað í lit. Vonandi á það enn eftir að stækka og eflast. Blað sem þetta gegnir mikilvægu hlutverki í baráttu hreyfihamlaðra fyrir bættum hag. Það fræðir og upplýsir um það helsta sem er að gerast í málefnum þessa hóps, auk þess að benda á það sem betur má fara. Og því miður er enn nóg af dæmum þar sem ekki hefur verið staðið nógu vel að málum.

Eins og greint er frá í blaðinu fór ritstjóri Klifurs ásamt ungum manni í hjólastól á skemmtistað í Kópavogi. Grunur lék á því að salernið þar á bæ, sem ætlað var fötluðum, væri notað sem vingeymsla. Og því miður reyndist það rétt. Eigandinn brást illa við heimsókninni. En þetta er ekki eina dæmið þar sem þetta er gert. Sjálfsbjörg hefur fengið fjölmargar kvartanir vegna þessa og spurning hvernig verður tekið á málum.

Breytingarnar á Laugarásbíói hafa fallið í grýttan jarðveg hjá hreyfihömluðum. Brattir stigar skapa hættu, ekki aðeins fyrir hreyfihamlaða heldur líka börn og eldra fólk. Eftir breytingarnar þurfa hreyfihamlaðir ennþá að fara inn bakdyrmegin og sitja nánast með nefið upp við sýningartjaldið. Maður hefði ætlað að fyrst á annað borð var farið út í miklar og kostnaðarsamar breytingar þá yrði staðið myndarlega að málum og boðið upp á bíó fyrir alla. Laugarásbíó hreykir sér af því að vera með besta hljóðkerfið á landinu, en það er til lítils ef gestirnir komast ekki í salinn. Forsvarsmenn kvikmyndahússins segja að þetta hafi verið eini möguleikinn í stöðunni. Það efast ég stórlega um, enda

hægt að finna ýmsar góðar lausnir ef vilji er fyrir hendi. Bendi þeim á handbókina Aðgengi fyrir alla, sem nú er aðgengileg á netinu www.rabygg.is/adgengismal. Einnig er tengill á vefsíðu Sjálfsbjargar.

Þjóðleikhúsið hefur aldeilis tekið breytingum hvað aðgengi varðar. Þar er raunverulegur vilji til að laga hlutina. Í blaðinu er greint frá breytingunum í máli og myndum. Frábært framtak og á Tinna Þjóðleikhússtjóri hrós skilið fyrir að taka á þessu máli af krafti.

Sveitastjórnarkosningar eru á næsta leyti. Ragnar Gunnar Þórhallsson, formaður Sjálfsbjargar lsf, ritar grein um það í blaðinu. „Stjórn mála flokkar og frambjóðendur í hinum mörgu sveitarfélögum á landinu keppast við að lýsa yfir áherslum sínum og loforðum. Þegar á heildina er lítið virðast málefni fatlaðra íbúa sveitarfélaga vera lítið til umfjöllunar og aftarlega í forgangsröðuninni. Hér þurfa að koma til algjör umskipti.“ Tek undir þessi orð hans.

Ég ítreka enn og aftur við lesendur blaðsins að láta í sér heyra þegar þeir verða varir við eitthvað sem betur má fara, og sérstaklega þegar þeir finna svarta sauði eins og þá sem nota salerni fatlaðra fyrir geymslur. En það má ekki gleyma því sem vel er gert. Það á að sjálf-sögðu líka fullt erindi í blaðið.

Kristrún M. Heiðberg, ritstjóri.

Sænskur sjónvarpsþáttur:

Fékk viðurkenningu Norræna fötlunarráðsins

Þáttastjórnandinn Jonas Franksson, sem er með spastíska lömum (Cerebral Parese eða CP), vann fyrir stuttu til viðurkenningar „Nordiska Handikappolitiska Rádet“ (NHR) fyrir sjónvarpsþátt sinn „CP-Magasinet“ í sænska ríkissjónvarpinu. Jonas er aðalstjórnandi þáttarins ásamt ófötluðum þáttagerðarmanni. Þrír aðrir sem koma að gerð þáttanna eru sjónþaprir, tveir eru með CP og nokkrir eru með ýmsar tegundir af ofnæmi. Verðlaunin voru veitt í árlegri samkeppni NHR, sem að þessu sinni snerust um „sjónvarp sem upplýsir“ (TV som synliggör). Við afhend-

Þáttastjórnandinn Jonas Franksson, Mynd/sht.

ingu viðurkenningarinnar sagði Ole Stavad, formaður NHR meðal annars: „Viðurkenningin „sjónvarp sem upplýsir“ leggur áherslu á hið lýðræðislega samfélag og þau gildi sem við viljum halda í heiðri á Norðurlöndum, nefnilega virðingu fyrir fjölbreytileika og því sem er ólíkt með fólki. Það er ánægjulegt að

sjónvarpsþáttur sé upplýsandi og sýni fjölbreytileika mannfólksins.“

Formaður dómnefndar, Karen Klint, sagði þegar viðurkenningin var afhent í þinghúsinu í Kaupmannahöfn að „CP-Magasinet ýtti við fólki og notaði grín sem vopn gegn fordómum. Þátturinn setur fram spurningar sem enginn annar þorir að spyrja og lýsir því hvernig fólk með fötlun fæst við ýmsa erfiða þætti samfélagsins, sem aðrir leiða ekki hugann að. Þær hindranir sem fólk með fötlun þarf að fást við, lýsa allt í einu fátíðleika samfélagsins. Aðgengi birtist í þættinum sem sjálfsgöð krafa í lýðræðislegu þjóðfélagi þannig að allir skilja.“

Í keppnina bárust 32 tilnefningar frá öllum Norðurlöndum. Í flestum tilfellum bentu þær á einn eða annan hátt á vandamál sem fólk með mismunandi fötlun þarf að glíma við til að geta tekið þátt í samfélaginu á jafnréttisgrundvelli.

-se.

Næsti skiladagur fyrir efni í Klifur

Þeir sem vilja koma efni að í næsta Klifri, sem kemur út í júní, er bent á að hafa samband við Krístrúnu M. Heiðberg ritstjóra fyrir 15. maí. Einnig er tekið við ábendingum um áhugavert efni sem viðkemur málefnum Sjálfsbjargar. Aðildarfélag Sjálfsbjargar eru sérstaklega hvött til að senda greinar eða myndir frá starfinu. Endilega látið í ykkur heyrna.

Hægt er að hafa samband við Krístrúnu í síma 587-4798, 898-3098, eða í kmheidberg@simnet.is.

www.sjalfsbjorg.is

Ert þú með ógreindan vöðvasjúkdóm?

Ert þú með ógreindan vöðvasjúkdóm? Ef svo er þá gæti umræðuhópur fólks með ógreinda vöðvarýrnarsjúkdóma hentað þér?

Samkvæmt upplýsingum frá Landlæknisembættinu eru ekki til neinar upplýsingar innan embættisins um fjölda einstaklinga sem ekki hafa fengið greiningu á sínum vöðvarýrnarsjúkdómi.

Að lifa með ógreindan vöðvarýrnarsjúkdóm, þverfagleg þjónusta í heilbrigðiskerfinu, eftirfylgni og rannsóknir eru spurningar sem brenna á mörgum.

Markmið með umræðuhópi af þessu tagi er fyrst og fremst að hafa vettvang fyrir umræður,

fræðslu, hugmyndir og stuðning.

Er einhver annar eins og ég með samskonar sjúkdóm? Hvernig gengur honum að takast á við lífið? Áhugasamir geta haft samband við Arndísi Guðmundsdóttur, félagsmálafulltrúa Sjálfsbjargar, í síma 550-0300 eða netfang: felagsmal@sjalfsbjorg.is og hún mun miðla upplýsingum til Kolbrúnar Daggar Kristjánsdóttur, sem sjálf er með ógreindan vöðvarýrnarsjúkdóm og mun halda utan um starf hópsins.

Þið eruð hjartanlega velkomin í vöðvahópinn innan Sjálfsbjargar sem hefur það að leiðarljósi að efla og styrkja fólk til sjálfsbjargar.

Salerni fyrir fatlaða:

Læst og notuð sem geymslur

Nokkuð hefur borið á því að skemmtistaðir, kaffihús o.fl. staðir noti salerni fyrir fatlaða sem geymslur.

Blaðamaður Klifurs fór á stúfana til að kanna þetta mál. Með honum í för var ungur maður í hjólastól. Fyrir valinu var skemmtistaðurinn Players í Kópavogi, sem kvartað hefur verið yfir vegna þess að þar hefur salernið fyrir fatlaða verið notað sem víngeymsla. Við vorum mætt á staðinn um kl. 14 á laugardegi. Salernið var læst og því fórum við og báðum um lykil. Því var vel tekið af eiganda staðarins. Hann náði í lykilinn og opnaði. Og viti menn, salernið var fullt af pappakössum og drasli. Eigandinn byrjaði að stafla því út, sallarólegur, eins og þetta væri bara dagleg rútína. Þegar blaðamaður Klifurs byrjaði að taka myndir brást hann hins vegar ókvæða við og spurði hvað þetta ætti eiginlega að þýða. Hann sagði þetta „óréttlátt þar sem þessi mál væru annars alltaf í lagi, og alltaf þegar eftirlitið kæmi á staðinn!“ Þegar við spurðum hann hvers vegna salernið hefði verið læst, svaraði hann því til að það væri vegna þess að það væri „misnotað af ófötludu fólki.“

Einn viðmælandi Klifurs frétti af konu í hjólastól sem fór á skemmtistað og þurfti að fara á salernið. „Salernið fyrir fatlaða var læst og sagt að það væri bilað. Hún komst ekki inn á kvennasalernið þar sem drygættin var of þröng fyrir hjóla-

Hér má sjá einn af eigendum skemmtistaðarins Players stafla út pappakössum og drasli af salerni ætlað fötludum. Mynd/kmh.

Hann sagði þetta „óréttlátt þar sem þessi mál væru annars alltaf í lagi, og alltaf þegar eftirlitið kæmi á staðinn!“

stólinn. Dyravörðurinn bauð henni þá að fara á karlaklósettið! Aumingja konan var alveg í spreng og sá

sér ekki annað fært en að taka þessu ömurlega boði. Dyravörðurinn rak því alla karlmennina út af karlasalerninu og beið í gættinni eftir að konan lyki sér þar af. Þvílík niðurlæging.“

„Við höfum heyrt töluvert kvartað undan þessu og það er í raun ótrúlegt að eigendum staða skuli detta í hug að nota þessi salerni fyrir geymslur,“ segir Kolbrún Dögg Kristjánsdóttir, varaformaður Sjálfsbjargar. „Samkvæmt byggingareglugerð verða samkomuhús, leikhús, veitingahús og kvikmyndahús að vera með a.m.k. eitt salerni fyrir fólk í hjólastól. Sama á við um opinberar byggingar, skrifstofur og aðra vinnustaði þar sem gert er ráð fyrir að fleiri en tíu manns vinni. Það er ljóst að víða er pottur brotinn. Mörg veitingahús eru með aðgengileg salerni en hins vegar er aðgengi að þeim oft vandamál. Sum staðar eru salerni fyrir fatlaða í kjallara í lyftulausu húsi og eigendurnir virðast telja það viðunandi. Þetta á sérstaklega við um gömul hús. Það er algerlega óviðunandi að salerni fyrir fatlaða séu notuð sem geymslur. Ljóst er að setja þarf viðurlög við slíkum brotum.“

-kmh.

Aðgengi fyrir alla

Hundanefnd Sjálfsbjargar

Í nágrannalöndum okkar er algeng sjón að sjá fatlað fólk með hjálparhunda. Hér á landi hafa þjónustuhundar, eins og þeir eru kallaðir, verið þjálfaðir af Auði Björnsdóttur, sem er ein af fáum Íslendingum sem hefur menntað sig til þess að þjálf slíka hunda. Yfirleitt eru hjálparhundar aðeins notaðir fyrir fullorðna, en Auður þjálfði hund (Trygg) fyrir hreyfihamlaðan son sinn með góðum árangri. Aðeins tveir hundar hafa verið þjálfðir fyrir hreyfihamlaða einstaklinga, þ.e. son Auðar og Harald Sigþórsson (Tinni) sem starfar sem verkfræðingur hjá Línuhönnun. Þess má geta að tveir hundar eru í þjálfun þessa dagana hjá Auði.

Sjálfsbjörg, lsf. hafði samband við Harald þegar hann kom fram opinberlega og sagði frá þeim mikla kostnaði sem felst í að þjálf og eignast hjálparhund. Ef litið er á hund eins og önnur hjálpartæki, ætti að teljast eðlilegt að Tryggingastofnun ríkisins niðurgreiði kostnaðinn að hluta. Segja má að hundurinn sé meira en hvert annað hjálpartæki, þar sem hann getur leyst alls kyns verkefni sem lögð eru fyrir hann. Sem dæmi um það má nefna að Tinni opnar og lokar hurðum, hjálpar Haraldi úr buxum og sokkum, nær í hluti, slekkur og kveikir ljós og margt fleira.

Stofnuð var nefnd innan Sjálfsbjargar, lsf. í kjölfar þessa sem vinnur meðal annars að því að hjálparhundar verði viðurkenndir af hinu opinbera sem hjálpartæki fyrir hreyfihamlaða og aðra fatlaða. Ekki eru til sérreglur um hjálparhunda og því ekki hægt að taka þá með sér hvert sem er. Mjög algengt er að fólk beri því við að það sé með ofnæmi fyrir hundum, en ekki virðist það vera vandamál hjá nágrannaþjóðum okkar. Til dæmis mega lögregluhundar vera alls staðar án þess að

Hjálparhundar eru algengir víða erlendis. Hérlendis virðist því miður mikil vanþekking ríkja í garð slíkra hunda.

Hundanefnd Sjálfsbjargar mun ekki aðeins beita sér fyrir því að hjálparhundar verði viðurkenndir sem hjálpartæki og að Tryggingastofnun ríkisins niðurgreiði kostnað vegna hjálparhunda, eins og áður er nefnt, heldur einnig leitast við að breyta viðhorfi fólks gagnvart hundum að störfum.

fólk tali um ofnæmi, sem bendir til þess að það sé gert of mikið úr því. Hundum hefur fjölgað mikið á Reykjavíkursvæðinu og virðist umburðarlyndi aukast í samræmi við það.

Það lítur út fyrir að viðhorfsbreyting hafi átt sér stað hér á landi á síðustu misserum. Sem dæmi um það má nefna að Haraldur sem nýtir sér ferðaþjónustu fatlaðra fékk í fyrstu ekki að fara með Tinna með sér í bílana. Málið var tekið fyrir hjá ferðaþjónustunni og í kjölfarið var ákveðið að veita undanþágu. Er það í fyrsta skipti sem slík undanþága er veitt. Eitt leiðir af öðru og mun hundanefnd Sjálfsbjargar ekki aðeins beita sér fyrir því að hjálparhundar verði viðurkenndir sem hjálpartæki og að Tryggingastofnun ríkisins niðurgreiði kostnað vegna hjálparhunda, eins og áður er nefnt, heldur einnig leitast við að breyta viðhorfi fólks gagnvart hundum að störfum. Síðast en ekki síst er vert að minna á að „besti vinur mannsins“ er mikilvægur möguleiki fyrir þá sem þarfnast félagsskapar.

Þeim, sem vilja fá nánari upplýsingar um þjálfun hjálparhunda, er bent á að hafa samband við Auði Björnsdóttur í síma: 862 8671 eða droni@simnet.is

Einnig er hægt að hafa samband við skrifstofu Sjálfsbjargar, lsf. í síma: 550-0300.

*Arndís Guðmundsdóttir,
kynningar- og félagsmálafulltrúi
Sjálfsbjargar lsf.*

Bílastæði fyrir fatlaða:

Enn mikið um að stæðin séu misnotuð

Í ársbyrjun 2005 var gert átak í bílastæðamálum hreyfihamlaðra í Reykjavík sem ætlað var að sporna gegn því að bílastæði sem sérmerkt eru fötludum væru misnotuð. Skiptar skoðanir eru um hverju átakið hefur skilað. Sumir segja ástandið hafa batnað á meðan aðrir segja að lítið sem ekkert hafi breyst. Stæðin séu enn mikið misnotuð.

Stutt er síðan að frétt birtist þess efnis að sjálfur forstjóri FL Group; Hannes Smáráson, hefði lagt í sérmerkt stæði fyrir fatlaða á lóð fyrir-tækisins. Hann var að flýta sér á mikilvægan fund og fannst þetta víst í lagi. Þá er ekki langt síðan fyrrverandi formaður Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu, Þórir Karl Jónasson, lenti í þeim hremmingum að vera laminn af ungum manni sem lagði í stæði fyrir fatlaða, eftir að Þórir Karl benti honum á að hann mætti ekki leggja í viðkomandi stæði. Víða erlendis myndi fólki aldrei detta í hug að leggja í stæði fyrir fatlaða. Þar nema sektirnar háum upphæðum og brotið er lítið mjög alvarlegum augum. Annað virðist því miður vera uppi á teningnum hér á landi.

Blaðamaður Klifurs hafði samband við Stefán Haraldsson, framkvæmdastjóra Bílastæðasjóðs

Reykjavíkur, til að fræðast betur um málið. „Það er rétt að margir misnota enn þessi stæði, því miður. Fólk er fyllilega meðvitað um að þetta sé ólöglegt, en gerir þetta samt. Sektin við því að leggja í sérmerkt stæði fyrir fatlaða er 2.500 krónur. Stöðuverðir hafa eftirlit með því að bílastæði fyrir fatlaða séu virt. Við erum með tíu gangandi stöðuverði í miðborg Reykjavíkur og fjóra sem aka um restina af höfuðborgarsvæðinu. Sumir telja að brotum myndi fækka ef sektin yrði hækkuð, en ég er ekki svo viss

„Það þarf annað og meira en hærri sekt og aukið eftirlit til að koma í veg fyrir þessi brot. Viðhorf fólks þarf að breytast.“

um það. Það þarf annað og meira en hærri sekt og aukið eftirlit til að koma í veg fyrir þessi brot. Viðhorf fólks þarf að breytast. Það er í raun óþolandi að fólk skuli ekki virða rétt fatlaðra til að leggja í þessi stæði.“

Stefán segir ekki mikið um það að fólk hringi og kvarti þegar það verður vitni að því að verið sé að leggja ólöglega í stæðin. „Ég vil nota tækifærið og ítreka að það er einnig bannað að stöðva ökutæki í viðkomandi stæðum, þ.e.a.s. að það er ekki eingöngu sekt við því að leggja í þessi stæði heldur einnig að stöðva bíl þar. Sumir ætla sér rétt að skjótast og skilja því bílinn þar eftir í gangi, en það er stranglega bannað.“

Að sögn Stefáns ber lóðarhöfum skylda til að sérmerkja ákveðinn fjölda bílastæða fyrir hreyfihamlaða. Í kjölfar átaksins hafi eftirlit með því verið hert og úrbætur verið gerðar, t.d. hjá stórum aðilum eins og Kringlunni og Háskóla Íslands.

Samkvæmt tölum frá Bílastæðasjóði voru alls 861 bílstjóri sektaður árið 2004 fyrir að leggja í bílastæði hreyfihamlaðra án heimildar. Árið 2005 voru brotin hins vegar 974 talsins.

-kmh.

33. þing Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra.

Sjálfsbjörg, landssamband fatlaðra, heldur 33. þing sitt dagana 19.-21. maí næstkomandi í félagsheimili Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu að Hátúni 12 í Reykjavík. Hér á eftir má lesa ýmis atriði sem snerta aðildarfélög sambandsins og undirbúning þeirra fyrir þingið.

1. Þing Sjálfsbjargar skulu skipuð fulltrúum aðildarfélaganna, sem kosnir eru á lögmetum félagsfundu. Hvert félag hefur rétt til að kjósa 1 fulltrúa fyrir hverja 40 fatlaða félaga og brot úr 40. Þó eiga félög, sem í eru 40 fatlaðir félagar eða færri, rétt til að kjósa 2 fulltrúa á þing. Kosning fulltrúa fari fram eftir félagatali þann 1. janúar það ár, sem þing er haldið.

Í félagatali einstakra aðildarfélaga skal auðkenna sérstaklega alla fatlaða félaga.

Einstök landssamtök sem gerast aðilar að Sjálfsbjörg, kjósa 2 fulltrúa á þingið samkvæmt VII. kafla laganna.

2. Kosning fulltrúa og varafulltrúa á þing Sjálfsbjargar skal fara fram á félagsfundu, og skal fundurinn vera boðaður með a.m.k. þriggja sólarhringa fyrirvara og kosninganna getið í fundarboði. Kosning fulltrúa á þing Sjálfsbjargar skal tilkynnt framkvæmdastjórn eigi síðar en 6

vikum fyrir þing (í ár er það föstudagurinn 7. apríl). Kjörnir þingfulltrúar skulu framvísa kjörbréfi undirrituðu af formanni og ritara aðildarfélagsins, þegar þeir koma til þings.

3. Þegar þetta er ritað í febrúar 2006 er starfandi kjörnefnd, sem hefur haft samband við alla sem voru í þingkjörnum stjórnnum og nefndum á síðasta kjörtímabili og innt þá eftir því hvort þeir bjóði sig fram til endurkjörs. Kjörnefnd skal tryggja að minnsta kosti einn frambjóðanda í hvert embætti.

Kjörnefnd skal á starfstíma sínum veita hvaða Sjálfsbjargarfélaga sem er upplýsingar um hverjir eru komnir í framboð á þeim degi.

4. Í febrúar ár hvert skal Kjörnefnd senda frá sér framboðslista, stöðulista, yfir þá sem eru komnir í framboð og senda framkvæmdastjórn, aðildarfélögum Sjálfsbjargar og frambjóðendum.

5. Endanlegur framboðslisti frá kjörnefnd skal liggja fyrir og sendur

framkvæmdastjórn, aðildarfélögum Sjálfsbjargar og frambjóðendum eigi síðar en tveimur mánuðum fyrir þing (í ár er það sunnudagur 19. mars).

Aðildarfélög og/eða einstakir félagar samtakanna geta komið fram með mótframboð við tillögu kjörnefndar og skulu þær hafa borist framkvæmdastjórn og aðildarfélögum mánuði fyrir þing (miðvikudagur 19. apríl).

6. Mál þau og tillögur, er félögin óska að verði tekin fyrir á þingi, skal senda framkvæmdastjórn og aðildarfélögum eigi síðar en mánuði fyrir þing (fyrir 19. apríl) nema tillögur er varða fjárhags- og skipulagsbreytingar, sem senda skal út tveimur mánuðum fyrir þing (fyrir 19. mars).

Þeir sem vilja fá nánari upplýsingar um þingið er bent á að hafa samband við Sigurð Einarsson á skrifstofu Sjálfsbjargar, lsf. í síma 550-0300.

BP Merking

vistor

Málefni fatlaðra og sveitarstjórnarkosningar

- Grein eftir Ragnar Gunnar Þórhallsson, formann Sjálfsbjargar, landssambandsins.

Sveitarstjórnarkosningarnar í maí n.k. nálgast. Stjórn-
málaflokkar og frambjóðendur í hinum mörgu sveit-
arfélögum á landinu keppast við að lýsa yfir áhersl-
um sínum og loforðum. Þegar á heildina er litið virðast
málefni fatlaðra íbúa sveitarfélaga vera lítið til umfjöllun-
ar og aftarlega í forgangs röðinni. Hér þurfa að koma til
algjör umskipti.

Ragnar Gunnar Þórhallsson,
formaður Sjálfsbjargar, landssam-
bands fatlaðra.

Flest málefni fatlaðra eiga sér fyrir-
mæli og stoð í gildandi lögum og
reyndar í stjórnarskránni. Má þar
nefna ýmis grunnréttindi og þjón-
ustu, sem fatlaðir þurfa á að halda til
að geta tekið þátt og verið virkir í
samfélaginu. Fatlaðir hafa sínar
skattskyldur eins og aðrir íbúar
sveitarfélaga, en þegar kemur að
skyldum sveitarfélaganna við fatla-
ða eru þær oft settar aftast í verk-
efnalistana á eftir ýmsum gæluverk-
efnum; verkefnum sem sveitarfé-
lögum ber ekki jafn skýlaust að
sinna.

Hvað er til ráða? Í fyrsta lagi ætti
hvert einasta sveitarfélag að marka
sér skýra stefnu varðandi málefni
fatlaðra í sínu umdæmi. Stefnu og
markmið sem byggjast á því að allir
íbúar sveitarfélagsins geti komist
um og notið þjónustu á vegum
sveitarfélagsins. Og það þarf að
gangast lengra. Stefnan ætti einnig að
taka til þeirra þátta sem snúa að ein-
staklingum og fyrirtækjum í sveitar-
félaginu. T.d. þegar ný íbúðahverfi
rísu getur sveitarfélagið með kröf-
um og skilmálum haft áhrif á gerð
bygginga og annarra mannvirkja í
því skyni að um aðgengi fyrir alla sé
að ræða.

Í öðru lagi ætti sveitarfélagið
einnig að gera framkvæmdaáætlun

til langs tíma um það hvernig stefnu
og markmiðum varðandi málefni
fatlaðra verði náð. Hér skiptir meg-
innmáli að setja þessi málefni miklu
framar í forgangs röð verkefna sveit-
arfélagsins. Við erum að tala um
grundvallar mannréttindi íbúa sveit-
arfélagsins.

Í þriðja lagi er orðið afar brýnt að
ríki og sveitarfélög komist að niður-
stöðu um verkefnaskiptingu og hlut-
verk aðila varðandi málefni fatlaðra.

Núverandi staða mála er þröskuldur
í framþróun málefna fatlaðra íbúa

„Þegar á heildina er litið virðast má-
lefni fatlaðra íbúa sveitarfélaga vera lít-
ið til umfjöllunar og aftarlega í for-
gangs röðinni,“ segir Ragnar Gunnar
m.a. í grein sinni. Mynd/kmh.

„Fatlaðir hafa sínar skatt-
skyldur eins og aðrir íbúar
sveitarfélaga, en þegar
kemur að skyldum sveitar-
félaganna við fatlaða eru
þær oft settar aftast í verk-
efnalistana á eftir ýmsum
gæluverkefnum; verkefnum
sem sveitarfélögum ber
ekki jafn skýlaust að sinna.“

sveitarfélaga. Það verður að tryggja
sveitarfélögum tekjur í þessu sam-
bandi og það sem er afar mikilvægt;
að fatlaðir þurfi ekki að velja sér bú-
setu á landinu eftir þjónustu og að-
stæðum, sem í dag er afar mismun-
andi eftir sveitarfélögum, t.d. varð-
andi aðgengis- og ferlimál og
heimþjónustumál.

Ég skora á félagsmenn Sjálfs-
bjargar að taka þátt í stjórn mála-
starfi í sínu sveitarfélagi og hafa
áhrif á stefnumál stjórn málaflökk-
anna á sínum stað.

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Reykjavík

A. Wendel ehf, Sóltúni 1
 ABC-Barnahjálpi, Sóltúni 3
 Aðalblikk ehf, Vagnhöfða 19
 Aðalmálun sf, Skólavörðustíg 10
 Aðalvík ehf, Seiðakvísl 15
 Akron ehf, Síðumúla 31
 Albert Aðalsteinsson,
 Gaukshólum 2
 Allt fínt ehf, Hrístateigi 45
 Almennur lífeyrissjóðurinn, Kirkjusandi 2
 Andrés, fataverslun, Skólavörðustíg 22a
 Antik-bólstrun, Langhóltsvegi 128
 Arctic rafting, Andrésbrunni 13
 Arkitektastofa Finns og Hilmars sf,
 Bergstaðastræti 10
 Arkitektastofa Grétars og Stefáns, Eyjarslóð 9
 Arkitektastofan ehf, Sóltúni 1,
 Augnlæknastofa Hörpu Hauksdóttur,
 Hverfisgötu 76
 Austurbæjarskóli, Við Vitastíg
 Áltak ehf, Stórhöfða 33
 Árbæjarbakarí ehf, Hraunbæ 119
 Árni Reynisson ehf, Túngötu 5
 Backman & Björgvinsson, Lágmúla 7
 Bako - Ísberg, Lynghálsi 7
 Barnaverndarstofa, Borgartúni 21
 Bátar og búnaður ehf, Barónsstíg 5
 Betra líf ehf, Kringlunni 8
 Betri bílar hf, bílaverkstæði, Skeifunni 5c
 Bifreiðabyggingar sf, Tangarhöfða 5
 Bílaleigan Hertz, Reykjavíkurflugvelli
 Bílamálun Halldórs Þ Nikulássonar,
 Funahöfða 3
 Bílasala Íslands ehf, Skógarhlíð 10
 Bílasalan Höfðahöllin ehf, Vagnhöfða 9
 Bílasprautun SMS ehf, Hamarshöfða 9
 Bílastillingar Björns Steffensen,
 Hamarshöfða 6
 Bílastjarnan, Bæjarflöt 10
 Björgun ehf, Sævarhöfða 33
 Björgvin Þorsteinsson hrl, Tjarnargötu 4
 Blaðamannafélag Íslands, Síðumúla 23
 Blíkksmiðja Reykjavíkur, Súðarvogi 7
 Blómagallerí ehf, Hagamel 67
 Borgarbílastöðin ehf, Hafnarstræti 21
 Bókhaldbjónustan Viðvík ehf, Skeifunni 4
 Bólstrunin í Miðstræti 5, Miðstræti 5
 Brauðhúsið ehf, Efstalandi 26
 Breiðholtskirkja, Þangbakka 5
 Bræðurnir Ormsson ehf, Lágmúla 8
 BT-sögun ehf, Tangarhöfða 6
 BV Rammastudíó ehf, Ármúla 20
 Bæir ehf, Jónsgeisla 15
 Columbus Classis ehf, Laugavegi 7
 Dalbær sf, Hlaðbæ 3
 DHL Á ÍSLANDI, Sundabakka 2
 DS lausnir ehf, Súðavogi 7
 Dún- og fiður ehf, Laugavegi 87

Dynjandi ehf, Skeifunni 3h
 E.T. ehf, Klettagördum 11
 Effect hársnyrtistofa, Bergstaðastræti 10a
 Efnalaug Árbæjar ehf, Hraunbæ 102
 Einar V. Tryggvason, Suðurlandsbraut 8
 Einrúm ehf, Gláðheimum 20
 Ekran ehf, Vatnagördum 22
 Emot ehf, Flókagötu 14
 Endurskoðendabjónustan ehf, Skipholti 50d
 F&F Kort ehf, Suðurlandsbraut 10, 2. hæð
 Fagmálun -Litaval sf, Njálsgötu 2
 Fasteignamarkaðurinn ehf, Óðinsgötu 4
 Fasteignamiðlunin Múli ehf, Síðumúla 11
 Fasteignasalan Garður ehf, Skipholti 5
 Faxaflóahafnir sf, Hafnarhúsinu Tryggvagötu 17
 Feró ehf, Steinaseli 6
 Ferskar kjötvörur hf, Síðumúla 34
 Félag bókkagerðamanna, Hverfisgötu 21
 Félag íslenskra bifreiðaeigenda, Borgartúni 33
 Félagsbústaðir hf, Hallveigarstíg 1
 Fiskbúðin Hafnir ehf, Skipholti 70
 Fjarhitun hf, Suðurlandsbraut 4
 Fjármálaeftirlitið, Suðurlandsbraut 32
 Fjölbrotaskólinn við Ármúla, Ármúla 14
 Formprent, Hverfisgötu 78
 Framsóknarflokkurinn, Hverfisgötu 33
 Frumkönnun ehf, Hæðargarði 14
 Fröken Júlía ehf, Mjódd
 Fullorðinsfræðsla fatlaðra, Borgartúni 22
 Fulltingi ehf, Suðurlandsbraut 18
 Færeyska sjómannaheimilið, Brautarholti 29
 G Hannesson ehf, Borgartúni 23
 G. Gunnarsson ehf, Miðtúni 72
 G.S.varahlutir ehf, Bíldshöfða 14
 Gallabuxnabúðin Kringlunni, Kringlunni 4-12
 GÁB ehf, Faxafeni 11
 Geislalækni ehf Laser-bjónustan, Krókhálsi 5b
 Gissur og Pálmi ehf, byggingaverktaki,
 Álfabakka 14a
 Gistihúsið Ísafold ehf, Bárugötu 11
 Gítarskóli Ólafs Gauks, Síðumúla 17
 Gjögur hf, Kringlunni 7
 Gleraugnasalan ehf, Laugavegi 65
 Globus hf, Skútuvogi 1f
 Glófaxi hf, Ármúli 42
 Gluggahreinsun Loga, Funafold 4
 GP arkitektar ehf, Austurstræti 6
 Grafísk hönnun, Klapparstíg 16
 Grandakaffi, veitingasala, Grandagarði 101
 Grásteinn ehf, Fornhaga 22
 Guðmundur Jónsson ehf, Borgartúni 34
 Gullnámán, Tjarnargötu 4
 Gunnar afi SH 474,
 Gústaf Þór Tryggvason, Tjarnargötu 10d
 Gæðafæði ehf, Bíldshöfða 14
 Gæðavín ehf, Bakkastöðum 15
 Gæfumunir ehf, Grandavegi 47
 Hafgæði sf, Fiskislóð 47
 Hafrótt Ármúla ehf, Ármúla 5, 4 hæð
 Hagaskóli, Fornhaga 1

Happahúsið, Kringlunni 4-12
 Harald og Sigurður ehf, Stangarhyl 6
 Háfell ehf, Krókhálsi 12
 Hár og hamar ehf, Hrístateigi 47
 Hárbær, hársnyrtistofa, Laugavegi 168
 Hárgreiðslustofa Höllu Magnúsdóttur, Miðleiti 7
 Hárgreiðslustofan Stubbalubbar,
 Barðastöðum 1-3
 HBH Veitingar ehf - Skólalábrú, Skólalábrú 1
 Heildverslunin Glit ehf, Krókhálsi 5
 Heilsubrunnurinn ehf, Kirkjuteigi 21
 Heimilisprýði, húsgagnaverslun við Hallarmúla,
 Hallarmúla 1
 Hersir-ráðgjöf og bjónusta ehf, Sigtúni 42
 Heyrnartækni ehf, Álftheimum 74
 HGK ehf, Laugavegi 13
 Hjálparstarf kirkjunnar, Laugavegi 31
 Hjálpræðisherinn á Íslandi, Garðastræti 38
 Hnit hf, verkfræðistofa, Háaleitisbraut 58-60
 Hóperðabjónusta Reykjavíkur, Brúnastöðum 3
 Hraði hf, fatahreinsun, Ægissíðu 115
 Hreyfimyndasmíðjan ehf, Garðsenda 21
 Hreysti ehf, Skeifunni 19
 Hringur, starfsþjálfun fatlaðra, Hátúni 10b
 Húsafríðunarnefnd ríkisins, Suðurgötu 39
 Húsakaup ehf, Suðurlandsbraut 52
 Húsaklæðning ehf, Ingólfsstræti 3
 Húsasmíðurinn ehf, Hyrjarhöfða 6
 Húsun ehf, Hamarshöfða 6
 Hvellur - G. Tómasson ehf, Súðarvogi 6
 Höfðakaffi ehf, Vagnhöfða 11
 Höfði fasteignamiðlun ehf, Suðurlandsbraut 20,
 og Bæjarhrauni 22
 Hönnun og ráðgjöf Reykjavík ehf, Síðumúla 1
 Iðntré ehf, Draghálsi 10
 Innform ehf, Brautarholti 8
 Innheimtustofnun sveitarfélaga, Lágmúla 9
 Internet á Íslandi hf, ISNIC, Dunhaga 5
 ISS Ísland ehf, Ármúla 40
 Íselekt ehf, Síðumúla 17
 Íslandsbanki hf, Stórhöfða 17
 Íslandsbanki hf, útibú 525, Háaleitisbraut 58
 Ísleifur Jónsson ehf, Bolholti 4
 Íslensk endurskoðun ehf, Bogahlíð 4
 Íslensk Orkuvirkjun ehf, Ármúla 5
 Íslenskar getraunir, Engjavegi 6
 Ísloft blikk- og stálsmiðja ehf, Bíldshöfða 12
 Íslux ehf, Fornhaga 22
 Ísól ehf, Ármúla 17
 Íþróttafélagið Fylkir, Fylkisvegi 6
 Íþróttasamband fatlaðra, Engjavegi 6
 J. S. Gunnarsson hf, Fossaleyni 10
 Jazzballettskóli Bárú, Lágmúla 9
 Jón Ásbjörnsson hf, Geirsgötu 11
 Jónar Transport hf, Kjalavogi 7
 Jónshús ehf, byggingaverktakar, Álftamýri 65
 Jónsson & Lemacks ehf, Vesturgötu 10A
 Kaðlín Kristmannsdóttir, Háaleitisbraut 58-60
 Kaþólska kirkjan á Íslandi, Hávallagötu 14-16
 Kemis ehf, Breiðhöfða 15

GEÐSJÚKDÓMAR ERU EKKI SMITANDI

Öllum getur liðið illa – sumum mjög illa.
Oft getur hjálpað mikið að vera til staðar
og hlusta á og hlúa að þeim sem á erfitt.

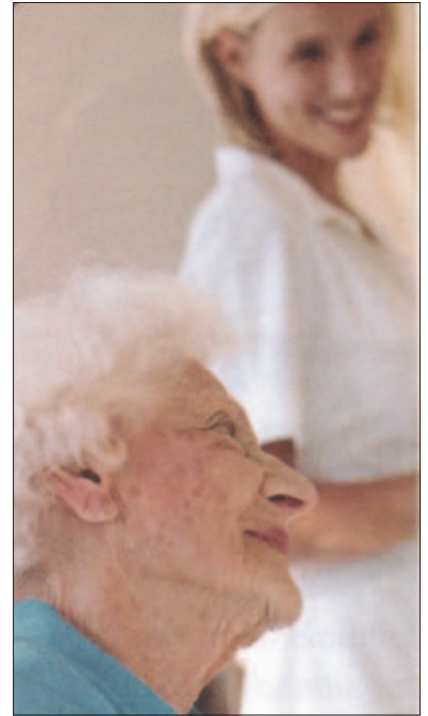
Skýrsla Sjálfsbjargar um heimaþjónustu:

Pörf á sveigjanlegri þjónustu

Sjálfsbjörg landssambandið kynnti nýlega skýrslu um stefnumótun samtakanna varðandi heimaþjónustu.

Í skýrslunni er m.a. fjallað um tilraunaverkefnið Samþætting á heimaþjónustu í Reykjavík, kosti og galla félagslegrar heimaþjónustu og heimahjúkrunar, hvernig þeir sem þiggja þjónustuna vilja sjá hana í framtíðinni, könnun sem Sjálfsbjörg gerði í samvinnu við Rannsóknarstofnun í hjúkrunarfræði við Háskóla Íslands og stefnu og kröfur Sjálfsbjargar.

Niðurstöður könnunarinnar benda til þess að skoða þurfi ýmsa þætti þjónustunnar betur og laga að þörfum fólks. Fatlaðir kvarta m.a. undan því að kerfið sé gamaldags og meira sniðið að þörfum aldraðra. Líf hreyfihlaðs fólks hafi breyst mikið frá því sem áður var og taka þurfi tillit til þess. Fólk sé t.d. ekki tilbúið að fara alltaf í háttinn fyrir kl. tíu á kvöldin, eins og staðan er nú. Hreyfihlaðir vilja sem sagt sjá meiri sveigjanleika í kerfinu og að það lagi sig að þörfum þeirra, en ekki öfugt.

Samkvæmt niðurstöðu könnunarinnar eru fleiri þjónustuþegar jákvæðir í garð heimahjúkrunar en félagslegrar heimaþjónustu.

Þeir sem vilja kynna sér betur efni skýrslunnar er bent á heimasíðu Sjálfsbjargar www.sjalfsbjorg.is.

-kmh.

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Reykjavík

Kjaran ehf, Síðumúla 12-14
Kjálkar ehf, Laugavegi 163
Kjörgarður, Laugarvegi 59
Kornélius ehf, Bankastræti 6
Kólus ehf, Tunguhálsi 5
Kóralf sf, Vesturgötu 55
Krabbameinsfélag Íslands, Skógarhlíð 8
Kraftur hf, Vagnhöfða 1
Kramhúsið ehf, Skólavörðustíg 2
Kveikur ehf, Bíldshöfða 18
Lagnadeildin ehf, Reykjahlíð 12
Landbúnaðarráðuneytið, Sölvhólgötu 7
Landslag ehf, Skólavörðustíg 11

Landslagsarkitekt Mogensen ehf, Víðihlíð 45
Langholtskirkja, Sólheimum 13
Laugarnesskóli, Kirkjuteigi 24
Lausn Hugbúnaður ehf, Jöklafold 41
Láshúsið ehf, Bíldshöfða 16
Leðurverkstæðið Víðimel 35 sf, Víðimel 35
Leiguval ehf, Kleppsmýrarvegi 8
LH - tækni ehf, Mörkinni 6
Lindin, kristið útvarp FM 102,9, Krókhálsi 4
Listasafn Hótel Holt ehf, Bergstaðastræti 37
Litli söðlasmiðurinn, D-Tröð 1
Lífland, Korngórðum 5
Línan ehf, Suðurlandsbraut 22
Ljósabær ehf, Faxafeni 14
Lúmex ehf, Skipholti 37

Lystadún Snæland ehf - Sími 568 5588,
Skútuvogi 11
Lögfræðiskrifstofa Arnar Clausen, Barónsstíg 21
Lögfræðistofa Reykjavíkur ehf, Vegmúla 2
Löglist ehf, Ármúla 15
Lögmannsstofa Arnórs Halldórssonar ehf,
Skiopholti 50c
Lögmannsstofan Forum, Aðalstræti 6
Lögmenn Fortis ehf, Laugavegi 7
Lögreglustjóriinn í Reykjavík, Hverfisgötu 115
Löndun ehf, Kjalarvogi 21
Magnús og Steingrímur ehf, Bíldshöfða 12
Malbik og völtun ehf, Hrísríma 33
Matfugl ehf, Völuteigi 2
Matthías ehf, Vesturfold 40

Þjóðleikhúsið

Á stigann við austurinnangang hússins er nú komin stóla-lyfta, sem gengur bæði upp á aðalgólf í skála við áhorfendarými og niður í Leikhúskjallarann. Myndir/kmh.

Lyfturnar komnar upp og ramparnir á leiðinni

Það hafa svo sannarlega orðið miklar breytingar í Þjóðleikhúsinu hvað varðar aðgengi fyrir hreyfihamlaða. Búið er að setja upp fjórar lyftur og áætlað að ljúka við að setja upp rampa og hurðaropnara í mars. Það er Tinna Gunnlaugsdóttir Þjóðleikhússtjóri sem stendur fyrir þessum breytingum. Fljótlega eftir ráðningu hennar lýsti hún því yfir að hún myndi setja þessi mál í forgang. Hún hefur svo sannarlega staðið við sitt. Leitað var samráðs við menntamálaráðuneytið og Framkvæmdasjóð fatlaðra sem veittu fulltingi sitt.

Í kjallara hefur verið sett upp palla-lyfta í austursal Leikhúskjallarans, svo að fatlaðir gestir komist frá milligólfi og niður í Leikhúskjallarann.

„Það hefur heilmikið verið gert, en framkvæmdum er þó alls ekki lokið,“ segir Sigmundur Örn Arngrímsson, skipulagsstjóri Þjóðleikhússins. „Við eigum eftir að setja upp rampa og hurðaropnara við austurinnangang hússins þar sem tekið verður á mótí gestum í hjólastólum. Þar er stigi sem gengur bæði upp í forsál áhorfendarýmis og niður í Leikhúskjallarann. Á stigann er nú komin stóla-lyfta, sem gengur bæði upp á aðalgólf í skála við áhorfendarými og niður í Leikhúskjallar-

ann. Lyfta er komin í skálann svo nú hafa fatlaðir loksins aðgengi að sérbyggðum salernum á annarri hæð og veitingasölu í Kristalssal. Í kjallara hefur verið sett upp palla-lyfta í austursal Leikhúskjallarans, svo að fatlaðir gestir komist frá milligólfi og niður í sjálfan Leikhúskjallarann. Þá er komin lyfta í Smíðaverkstæðið, sem er eitt af leiksviðum Þjóðleikhússins, en inngangur þess er að norðanverðu. Lyftan er á stigapallinum og gestir í hjólastólum geta nú komist niður í forsál. Áætlað er að

setja upp rampa að inngangi Smíðaverkstæðisins og bakdyrum starfsfólks.“

Að sögn Sigmundar Arnars verður aðgengi fatlaðra einnig bætt við Lindargötu 7, gamla Íþróttahús Jóns Þorsteinssonar. „Þar hefur Litla sviðið verið til húsa en nú hefur ver-

Lyftan í Smiðaverkstæðinu er á stiga-pallinum og gestir í hjólastólum geta nú komist niður í forsal.

ið innréttað nýtt leiksvið á fyrstu hæðinni, sem nefnist Kassinn. Einnig verður gestasvæðið á fyrstu hæð lagfært í aföngum, sett upp sérbyggð salerni og fleira.“

Sigmundur Örn segir framkvæmdir hafa gengið vel þrátt fyrir ýmsar

Áætlað er að setja upp rampa og hurðaropnara við austurinnangang hússins þar sem tekið verður á móti gestum í hjólastólum.

tafir. „Við erum á fljúgandi siglingu þessa dagana og vonumst til að geta kynnt þessar breytingar fyrir leikhúsgestum sem allra fyrst.“

Þess má geta að Ný-ung, ungliða-hreyfing Sjálfsbjargar, veitti Þjóðleikhúsinu svokölluð Hvatningarverðlaun á alþjóðdegi fatlaðra 3. des s.l. fyrir viðleitni til að bæta aðgengi fatlaðra að leikhúsinu.

-kmh.

Komin er lyfta í skálann svo nú hafa fatlaðir loksins aðgengi að sérbyggðum salernum á annarri hæð og veitingasölu í Kristalssal.

Þökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Reykjavík

Málmsteypa Ámunda Sigurðssonar, Skipholti 23
Menntaskólinn í Reykjavík, Lækjargötu 7
Merking ehf, Viðarhöfða 4
Meyjarnar, Háaleitisbraut 68
Móa ehf, Hverfisgötu 103
Múrarmeistarafélag Reykjavíkur, Skipholti 70
Múrgæði ehf, Funahöfða 17a
Neytendasamtökin, Síðumúla 13
NM ehf, Brautarholti 10
Nonnabiti, Hafnarstræti 11
Nýi ökuskólinn ehf, Klettagörðum 11
Nýja teiknistofan ehf, Síðumúla 20
Oddgeir Gylfason, tannlæknir, Síðumúla 28
Orkuvirki ehf, Tunguhálsi 3
Ottó B. Arnar ehf, Skipholt 17
Ósal ehf, Tangarhöfða 4
Óson - Sport ehf, Lágmúla 5
Parlogis hf - Lyfjadreifing ehf, Krókhálsi 14
Þjazi ehf, Suðurlandsbraut 6
Plúsmarkaðurinn, Hátúni 18b
Port-verslunarfélag ehf, Stórhöfða 15
Prent húsið sf, prentsmiðja, Skúlatúni 6

Prentmót ehf, Vitastíg 3
Þökkun og flutningar ehf, Smiðshöfða 1
Rafey ehf, Hamrahlíð 33a
Rafmiðlun ehf, Dugguvogi 2
Raf-Ós hf, Kambaseli 21
Rafskoðun, Hólmaslóð 4
Rafsól ehf, Skipholti 33
Rafstilling ehf, Dugguvogi 23
Rafsvið sf, Haukshólum 9
Rafteikning hf, Suðurlandsbraut 4
Raftíðni ehf, Eyjarlóð 3
Raftækniþjónusta Trausta ehf, Síðumúla 1
Rakarastofan Dalbraut ehf, Dalbraut 1
Reiknistofa bankanna, Kalkofnsvegi 1
Rekstrarverktak ehf, Stórholti 1
Rendita ehf, Hagamel 45
Reykjaprent ehf, Síðumúla 14, 2. hæð
Rikki Chan, veitingasala, Kringlunni og Smáratorgi
Rúmfatalagerinn hf, Skeifunni 13
Rögn, heildverslun, Ármúla 17a
S.B.S. innréttingar, trésmiðja, Hyrjarhöfða 3
Samhjálp, Hverfisgötu 42
Samiðn, Borgartúni 30

Samskiptamiðstöð heyrnarlausra, Hús Sjómannaskóla v/ Háteigsveg
Samsýn ehf, Háaleitisbraut 58-60
Seðlabanki Íslands, Kalkofnsvegi 1
Segull ehf, Hólmaslóð 6
Setberg, bókaútgáfa, Freyjugötu 14
SÍBS, Síðumúla 6
Sjá-viðmótsprófanir ehf, Ingólfsstræti 1a
Sjómannadagsráð, Laugarási Hrafnistu
Sjóvélar ehf, Skútuvogi 6
Sjúkravörur, Suðurlandsbraut 52
Sjúkraþjálfun Önnu Katrínar ehf, Hraunteigi 14
Skandinavía leikir ehf, Snælandi 7
Skefjar hf, Laugavegi 182, 4. hæð
SKF Kúlulegusalan hf, Suðurlandsbraut 20
Skolphreinsun Ásgeirs sf, Unufelli 13
Skóverslunin Bossanova, Kringlan 8-12
Skóverslunin Iljaskinn ehf, Háaleitisbraut 58-60
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs, Skógarhlíð 14
Smárinn ehf, Bíldshöfða 14
Smith og Norland hf, Nóatúni 4
Snyrtisetrið ehf, húðfegrunarstofa,
Domus Medica Egilsgötu 3

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Reykjavík

SORPA, Gufunesi
 Spíralll prentþjónusta ehf, Köllunarklettsvegi 1
 SR múr ehf, Hverafold 25
 Stanislas Bohic garðhönnun, Súðarvogi 6
 Stansverk ehf, Hamarshöfða 7
 Staukur ehf, Skipholti 56
 Straumur ehf, umboðs- og heildverslun, Höfðabakka 9
 Stýring ehf, Háteigsvegi 7
 Suzuki bílar hf, Skeifunni 17
 Sæþór ehf, Smiðshöfða 21
 Sökkull ehf, Funahöfða 9
 T.G.M. ráðgjöf, Sætúni 8
 Talnakönnun hf, Borgartúni 23
 Tandur hf, Hesthálsi 12
 Tannlæknastofa Ástu B Thoroddsen, Tannlæknastofa Björns Þorvaldssonar, Síðumúla 25
 Tannlæknastofa Eiríks Björnssonar, Þangbakka 8
 Tannlæknastofa Friðgerðar Samúelsdóttur, Laugavegi 163
 Tannlæknastofa Guðrúnar Ólafsdóttur, Snorrabraut 29
 Tannlæknastofa Jóns Viðars, Skólavörðustíg 14
 Tannlæknastofa Ketils Högnasonar, Snorrabraut 29
 Tannlæknastofa Tómasar Einarssonar, Þangbakka 8
 Tannsmiðaverkstæði ehf, Síðumúla 29
 TARK - Teiknistofan ehf, Brautarholti 6
 Teiknistofan Óðinstorgi sf, Óðinsgötu 7
 Terra Export ehf, Ljósuvík 38
 Trésmiðjan Jari ehf, Funahöfða 3
 Tróbeco ehf, Laugavegi 71
 Tryggingamiðlun Íslands ehf, Síðumúla 21
 Tryggingastofnun ríkisins, Laugavegi 114
 Túrbó ehf, Lynghálsi 12
 Tölvar ehf, Síðumúla 1
 Umslag ehf, Lágmúla 5 (bakhús)
 Útfararstofa Kirkjugarðanna ehf, Vesturhlíð 2
 Útherji ehf, Ármúla 36
 Útkall ehf, Vesturhlíð 7
 Varahlutaverslunin Kistufell ehf, Brautarholti 16
 Vatnsmiðlun ehf, Ljárskógum 20
 VBS fjárfestingabanki hf, Suðurlandsbraut 18
 Veitingahúsið Við Tjörnina, Templarasundi ehf
 Verðbréfaskráning Íslands hf, Laugavegi 182
 Verðlistinn, Lauganesvegi 74a
 Verkalýðsráð Sjálfstæðisflokks, Háaleitisbraut 1
 Verkfræðistofa Guðmundar og Kristjáns hf, Laugavegi 178
 Verkfræðistofan Fjölhönnun, Stórhöfða 27
 Verkfræðistofan VIK ehf, Laugavegi 164, 2 hæð hægrí
 Verzlunarmannafélag Reykjavíkur, Kringlunni 7
 Vesturborg ehf, Ásvallagötu 19
 Vélar og skip ehf, Hólmaslóð 4
 Vélaver hf, Lágmúla 7

Vélaverk ehf, Ármúla 17
 Við og Við sf, Gylfaflöt 3
 Vilberg kranaleiga ehf, Fannafold 139
 Vinnuálastofnun, Hafnarhúsinu
 Tryggvagötu 17
 Víking ehf, Vagnhöfða 17
 Víkurvagnar ehf, Dvergshöfða 27
 VSÓ Ráðgjöf ehf, Borgartúni 20
 Vörður Íslandstrygging, Sætún 8
 XL verktakar ehf, Faxafeni 12
 Yogastöðin Heilsubót, Síðumúla 15
 Þ.G. verktakar ehf, Fossaleyni 16
 Þingvallaleið ehf, Skógarhlíð 10
 Þórtak ehf, Brúnastöðum 73
 Þrif og þvottur ehf, Reykjavíkurvegi 48
 Þrír Grænir Ostar ehf, Skólavörðustíg 8
 Þroskahjálp, landssamtök, Háaleitisbraut 13
 Ögurvík hf, Týsgötu 1
 Öryggismiðstöð Íslands hf, Borgartúni 31

Seltjarnarnes

Ljósmyndastúdíó Péturs Péturssonar, Austurströnd 8
 Prentsmiðjan Nes ehf, Hrólfsskálavör 14
 Pylsusalan ehf, Bollagörðum 11
 S.Gunnarsson ehf, Melabraut 22
 Seltjarnarneskaupstaður, Austurströnd 2
 Önn ehf, verkfræðistofa, Eiðstorgi 15

Vogar

V.P.vélaverkstæði ehf, lðndal 6

Kópavogur

ALARK arkitektar ehf, Dalvegi 18
 Anna sf, þrjónastofa, Kársnesbraut 51a
 B T S Byggingar ehf, Smiðjuvegi 4
 Baltik ehf, Smiðjuvegi 14
 Barki ehf, Nýbýlavegi 22
 Betri stundir - Lionssalurinn Lundur, Auðbrekku 25
 Bifreiðastillingin ehf, Smiðjuvegi 40d
 Bifreiðaverkstæði Friðriks Ólafssonar ehf, Smiðjuvegi 22
 Bifreiðaverkstæði Kópavogs ehf, Skemmuvegi 16
 Bifreiðaverkstæðið Toppur ehf, Skemmuvegi 34
 Bílaleiga J & S, Lækjasmára 6
 Bílaþvottastöðin Löður ehf, Bæjarlind 2
 Bíljöfur ehf, Smiðjuvegi 34
 Bílvogur ehf, Auðbrekku 17
 Blikkform ehf, Smiðjuvegi 52
 Blikksmiðja Einars ehf, Smiðjuvegi 4b
 Blikksmiðjan Vík ehf, Skemmuvegi 42
 Blindrabókasafn Íslands, Digranesvegi 5
 Bókun sf endurskoðun, Hamraborg 1
 Brostu tannlæknastofa Páls, Hamraborg 5
 Debenhams á Íslandi ehf, Hagasmára 1

DK Hugbúnaður ehf, Hlíðasmára 17
 EPM ehf, Víðihvammi 9
 Ferðaðjónusta Þ.I.Þ. ehf, Álfheiði 22
 Félagspjónusta Kópavogs, Fannborg 4
 Fjölvirki ehf, Digranesvegi 32
 Framrás, ástandsgreining ehf, Akralind 2
 Gólfþjónusta Íslands ehf, Dalvegi 24
 Gæðaflutningar ehf, Hvannahólma 12
 Hafróss ehf, Hagasmára 1
 Hagblíkk ehf, Smiðjuvegi 4c
 Heildverslunin Mót ehf, Bæjarlind 2
 Hellur og garðar ehf, Kjarrhólma 34
 Hexa ehf, Smiðjuvegi 10
 Hilmar Bjarnason ehf, rafverktak, Daltúni 1
 Hugbúnaður hf, Engihjalla 8
 Íslandsspil sf, Smiðjuvegi 11a
 Ísnes ehf, Reykjavík, Hamraborg 5
 Járnsmiðja Óðins ehf, Smiðjuvegi 4b
 Jón Eldon múrari,
 KB Ráðgjöf, Hlíðasmára 17
 Klippi og skorið hársnyrtistofa, Hamraborg 10
 Kon-Traust ehf, Kársnesbraut 37
 Kópavogsbær, Fannborg 2
 Kraftvélar ehf, Dalvegi 6-8
 Kynnisferðir ehf, Vesturvör 6
 Ljósvakinn ehf, Vesturvör 30b
 Lögmansstofa SS ehf, Hamraborg 10
 Markholt ehf, Hásölum 13
 Málning ehf, Dalvegi 18
 Mentis hf, Hlíðasmára 19
 Nýblóm ehf, Nýbýlavegi 14
 Pílutjöld ehf, Smiðjuvegi 4a
 Rafax ehf, Fífuhjalla 1
 Rafvörur ehf, Dalvegi 16c
 S. M. verktakar sf, húsasmíði, Skemmuvegi 12
 S.Guðjónsson ehf, Auðbrekku 9-11
 Sérverk ehf, Akralind 6
 Slökkvitækjaþjónustan Prófun ehf, Bakkabraut 16
 Smáaskóli, Dalsmára 1
 Smurstöðin Stórahjalla ehf, Stórahjalla 2
 Sólning Kópavogi hf, Smiðjuvegi 68-70
 Sportnet ehf, Funalind 2
 Stálbær ehf, Smiðjuvegi 9a
 Stáliðjan ehf, Smiðjuvegi 5
 Strókur ehf, Dimmuhvarfi 27
 Sólturninn Smári, Dalvegi 16c
 Tengi ehf, Smiðjuvegi 76
 Timbur og stál ehf, Smiðjuvegi 11
 Tónlistarskóli Kópavogs, Hamraborg 6
 Trélag ehf, Ísalind 4
 Tréstoð ehf, Fjallalind 79
 Ungmennafélagið Breiðablik, Dalsmára 5
 Uppdæling ehf, Bakkabraut 2
 Veitingaþjónusta Lárusar Loftssonar, Nýbýlavegi 32
 Verkfræðistofa Erlends Birgissonar ehf, Bæjalind 4
 Verkfræðistofa Snorra Ingimarssonar ehf, Hamraborg 11

SAMSKIP

Ekki fædd í gær!

Hjá okkur getur þú treyst á áratuga reynslu og þekkingu í fasteignaviðskiptum.

Ábyrg þjónusta • örugg viðskipti

Lyftu þér upp

- Lyftibúnaður sem auðveldar þér að standa upp
- Einfaldar stillingar
- Falleg hönnun
- Fjölbreytt úrval

Við leggjum þér lið

- Snúningssæti
- Mismunandi hraðastillingar
- Nota má jafnt innan- sem utandyra
- Einfaldar og öruggar

Úrval af rafskutlum og hægindastólum með rafknúinni lyftu

Komdu og prófaðu – möguleikarnir munu koma þér skemmtilega á óvart.

Persónuleg þjónusta og fagleg ráðgjöf
Opíð 9-18 alla virka daga.

Aðgengi fyrir alla

innan Ferðapjónustu bænda

Eftir útskrift af Umhverfisskipulagsbraut Landbúnaðarháskóla Íslands vorið 2005, lagði undirrituð fram hugmynd að verkefni fyrir Ferðapjónustu bænda (FB). Verkefnið tengdist aðgengi fatlaðra að ferðapjónustubæjum.

Heydalur í Mjóafirði við Ísafjarðardjúp.

Hugmyndin féll í góðan jarðveg og hófst undirbúningur að framkvæmd verkefnisins í ágústmánuði í samvinnu við gæðastjóra Ferðapjónustu bænda, Berglindi Viktorsdóttur. Sameiginlega var unnið að mótun verkefnisins, útbúinn úttektarlisti, leitað var eftir styrktaraðilum og einnig var sent kynningarbréf til bænda ásamt áætlun um úttektardaga. Þeir sem styrktu verkefnið voru: Framleiðnisjóður landbúnaðarins, Samgönguráðuneytið, Félagsmálaráðuneytið, Umhverfisráðuneytið og Félag ferðapjónustu bænda.

Markmið verkefnisins var:

- I. að auka við gæði Ferðapjónustu bænda sem miðar að bættu aðgengi fyrir alla.
- II. að kortleggja aðstöðu fyrir fatlaða á meðal félaga í Ferðapjónustu bænda til að gefa öllum hagsmunaaðilum gleggri mynd af stöðunni í dag.
- III. að veita ferðapjónustubændum ráðgjöf um það hvað má betur fara varðandi aðgengi fyrir alla og jafn-

framt að hvetja þá til að gera úrbætur.

Ferðapjónustubær innan FB eru nærri 150 talsins, þar af voru 11 bær skráðir aðgengilegir í kynningarbæklingi félagsins 2005.

Hringferð

Farið var af stað þann 19. ágúst í blíðskaparveðri frá Hvanneyri í gegnum Dalina og áleiðis vestur á firði. Eftir skin og skúrir, snjókomu og slyddu á sumardekkjum lauk hringferðinni um landið þann 4. október. Þá var búið að keyra um 8500 km leið og heimsækja 150 bæi. Á 29 úttektardögum var farið að jafnaði á 5 bæi á hverjum degi! Hvarvetna var vel tekið á móti undirritaðri og mikill áhugi fólks á verkefninu.

Eftir hringferðina var farið í að vinna úr gögnunum sem búið var að safna.

Niðurstaða

Aðstaða fyrir fatlaða var misjöfn á

Með þessari úttekt fjölgaði þeim bæjum sem eru aðgengilegir öllum úr 11 í 26.

bæjunum. Hér verður gerð grein fyrir því helsta.

Í mörgum tilfellum var aðkoman að ferðapjónustubæjunum ekki nógu góð; misháar tröppur án handriða, óslétt undirlag, engar skábrautir, háir þröskuldur og misbreiðar útihurðir. Með einföldum hætti var víða hægt að bæta úr þessum þáttum, en fólk hafði í mörgum tilfellum ekki áttað sig á þessum hindrunum og hversu auðvelt var oft og tíðum að bæta úr með einföldum og kostnaðarlitlum hætti.

Þegar inn var komið voru helstu hnökranir eftirfarandi: Hurðir ekki nógu breiðar (<80 cm), tröppur, baðherbergin óaðgengileg (hjólástólarými takmarkað, engar arm-

Með einföldum hætti var víða hægt að bæta úr þessum þáttum, en fólk hafði í mörgum tilfellum ekki áttað sig á þessum hindrunum og hversu auðvelt var oft og tíðum að bæta úr með einföldum og kostnaðarlitlum hætti.

stoðir, lág salerni og óaðgengilegur sturtuklefi með háum botni).

Það jákvæða var að í flestum tilfellum var borðstofan/matsalurinn og herbergin aðgengileg, þ.e. rúmt gólfrymi.

Eftir úttektina var unnin greinargerð um aðgengi fyrir hvern bæ sem rekstraraðilarnir fengu í desember; stöðumat og ábendingar um úrbætur. Lítil bæklingur fylgdi einnig um helstu staðla er varðar aðgengi fatlaðra að húsnæði, sem unninn var upp úr bókinni Aðgengi fyrir alla, - handbók um umhverfi og byggingar. Ákveðið var að flokka aðstöðuna í þrennt, til að betur mætti sjá hver staðan er á hverjum og einum bæ:

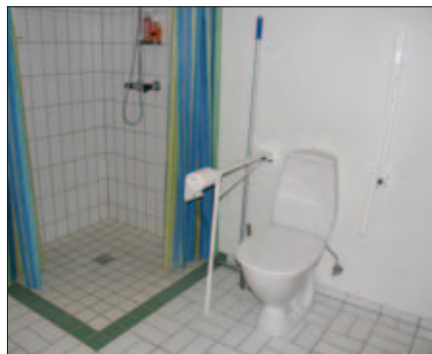
1. Flokkur: Ekki aðgengilegur fötluðum.
2. Flokkur: Aðgengilegur fötluðum með aðstoðarmanni.
3. Flokkur: Aðgengilegur fötluðum.

Sá flokkur sem er sýnilegur á vef Ferðapjónustu bænda er flokkur 3 sem er einkenndur með hjólastóla-merkinu. Flokkur 2 er einungis ætlaður til upplýsinga fyrir ferðapjónustubændur, þannig að þeir sjái möguleika sína í að bæta úr þeim þáttum sem stóðust ekki úttektina.

Bæirnir sem voru áður merktir aðgengilegir fötluðum í bæklingum Ferðapjónustu bænda stóðust að flestu leyti þær væntingar sem til þeirra voru gerðar. Samkvæmt niðurstöðunum náðu 15 bæir til viðbótar í aðgengilega hópinn og eru þeir

Bæir innan Ferðapjónustu bænda sem eru aðgengilegir fötluðum (inn á kortið vantar Skúlagarð í Kelduhverfi).

Frá Björk í Eyjafirði.

Þórunn Edda Bjarnadóttir, höfundur greinarinnar.

núna 26 talsins (www.sveit.is). Þá má finna um allt land.

Lokaorð

Með þessari úttekt fjölgaði þeim bæjum sem eru aðgengilegir öllum úr 11 í 26. Öllum upplýsingum um aðgengilega bæi er að finna á vef Ferðapjónustu bænda og í árlegum upplýsingabæklingi þeirra „Upp í sveit,“ sem dreift er um allt land. Auk þess var gefinn út bæklingur um þetta verkefni sem sendur hefur

verið til Sjálfsbjargar og Öryrkjabandalagsins, til dreifingar. Áætlað er að gera aðra úttekt eftir tvö ár. Það er von aðstandenda verkefnisins að rekstraraðilar innan FB nýti sér þá ráðgjöf sem þeir fengu, þannig að fleiri bætist í hópinn!

-Þórunn Edda Bjarnadóttir.

Aðgengilegir bæir
www.sveit.is

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Kópavogur

Verkfræðistofan Hamraborg sf, Hamraborg 10
Vélvangur ehf, Nýbýlavegi 22
www.mannval.is,
Þóll, trésmiðja ehf, Auðbrekku 14
Ömmubakstur ehf, Kársnesbraut 96

Garðabær

Árvík hf, Garðatorgi 3
Ásgeir Einarsson ehf, Garðafliot 37
Elektra ehf, Lynghálsi 11
Endurskoðun og ráðgjöf ehf, Garðatorgi 7
Forn-Ný járnagallerí ehf, lðnbúð 1
Garðabær, Garðatorgi 7
Garðaflug ehf, Holtsbúð 43
Garðasókn, Kirkjuhvoli
Hafnasandur sf, Birkiási 36
Héðinn Schindler lyftur hf, Lyngási 8
Húsgögn ehf smíðastofa og viðgerðir, Gilsbúð 3
Íslenska félagið ehf, Suðurhrauni 3
Klínísk tannsmiðja Kolbrúnar, Faxatúni 4
Marpól ehf, Hlíðarbyggð 41
Nylonhúðun ehf, Lyngási 8
Rauði kross Íslands, Garðabæjardeild
Sportís ehf, Austurhrauni 3
Uppfylling sf, Hofslundi 1
Vefur ehf, heildverslun, Hagafliot 2
Verkhönnun - Tæknisalan ehf, Kirkjulundi 13
Verktakafélagið Glaumur ehf, Birkihæð 5
Verslunin 10 - 11, Lyngási 17
Vélsmiðja Sigurðar Jónssonar ehf, Miðhrauni 8

Hafnarfjörður

Ás, fasteignasala ehf, Fjarðargötu 17
Bergsteinn hf, Skútuhrauni 2a
Björt sf, hárgreiðslustofa, Bæjarhrauni 2
Blátún ehf, Grandatröð 4
Byggingafélagið Kambur ehf, Hólshrauni 2
Bæjarbakarí ehf, Bæjarhrauni 2
Dverghamrar ehf, Lækjarbergi 46
Eiríkur og Einar Valur hf, Þúfubarði 19
Finpússning, Rauðhóll 13
Fjarðarkaup ehf, Hólshrauni 1
FM-hús ehf, Bæjarhrauni 8
Fókus-vel að merkja ehf, Vallarbyggð 8
Gaflarar ehf Rafverktakar, Lónsbraut 2
Geymslusvæðið ehf, Hraungörðum
Glerborg hf, Dalshrauni 5
Granítismiðjan ehf, Rauðhelli 7
Gullfari ehf, Vesturholti 2
Hafnarfjarðarkirkja, Strandgötu
Haglind hf, Reykjavíkurvegi 66
Hagtak hf, Fjarðargötu 13-15
Heiðar Jónsson, járnsmíði, Skútahrauni 9
Hella ehf, málmsteypa, Kaplahrauni 5
Hlaðbær-Colas hf, malbikunarstöð, Hringhelli 6
Hrafnista, dvalarheimili aldraðra, Hraunvangi 7
Hraunhamar ehf, Bæjarhrauni 10

Hvalur hf, Reykjavíkurvegi 48
IV ehf iðnaðarvörur og vélar, Hvaleyrarbraut 18
Ísmenn ehf, pípulagnir, Flatahrauni 5b
Kerfi ehf, Flatahrauni 5b
KINE ehf, Bæjarhrauni 8
Knattspyrnufélagið Haukar,
Íþróttamiðstöðinni Ásvöllum
Krossborg ehf, Stekkjarhvammi 12
Markús Jóhannsson hf, Gjótuhrauni 6
Myndabókaútgáfan, Vörðubergi 18
Netagerð Jóns Holbergssonar ehf,
Hjallahrauni 11
Nýsir hf, Flatahrauni 5a
Rafgeymasalan ehf, verkstæði, Dalshrauni 17
Rafrún ehf, Gjótuhrauni 8
Sigurður og Júlíus ehf, Dalshrauni 15
Sjúkraþjálfarinn ehf, Strandgötu 75
Snittvélin ehf, Klausturhvammi 18
Stál - Orka ehf, Hvaleyrarbraut 37
Suðurverk hf, Drangahrauni 7
Tannlæknastofa Harðar V Sigmarssonar sf,
Reykjavíkurvegi 60
Tónlistarskóli Hafnarfjarðar, Strandgötu 32
Trésmiðaverkstæði Jóns Rafns ehf,
Stapahrauni 1
Útfararstofa Hafnarfjarðar ehf, Flatahrauni 5a
VBS-verkfræðistofa ehf, Bæjarhrauni 20
Verkalýðsfélagið Hlíf, Reykjavíkurvegi 64
Verkþjónusta Kristjáns ehf, Reykjavíkurvegi 68
Vélaverkstæði Jóhanns Ólafssonar ehf,
Reykjavíkurvegi 70

Bessastaðahreppur

Bessastaðasókn,
Bókasafn Álftaness, Álftanesskóla

Keflavík

Alex bílahús og Mótél við Leifstöð, Aðalgötu 60
Álasund ehf, lðavöllum 3d
Bústoð ehf, Tjarnargötu 2
DMM Lausnir ehf, lðavöllum 9b
Eldvarnir ehf, lðavöllum 3g
Fagtré ehf, Suðurgarði 5
Fasteignasalan Ásberg ehf, Hafnargötu 27
Fasteignasalan Stuðlaberg ehf, Hafnargötu 29
Fjölbrautaskóli Suðurnesja, Sunnubraut 36
Geimsteinn ehf, Skólavegi 12
Grágás, prentsmiðja, Vallargötu 14
Hjólbarðapjón Gunna Gunn ehf, Hafnargötu 86
Hlévangur, dvalarheimili Keflavíkur, Faxabraut 13
Húsagerðin ehf, trésmiðja, Hólmgarði 2c
Ísfoss ehf, Hafnargötu 60
Íslandsmarkaður hf, lðavöllum 7
Málningarþjónusta Magnúsar Daðasonar ehf,
Heiðarbraut 10
Rafiðn ehf, Víkurbraut 1
Reykjanesbær, Tjarnargötu 12
Sjúkraþjálfunarstöðin Átak ehf, Aðalgötu 10
Skipting ehf, Grófinni 19

Tannlæknastofa Einars Magnússonar,
Skólavegi 10
Teppahreinsun Suðurnesja, lðavöllum 3
Varmamót ehf, Framnesvegi 19
Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur
og nágrennis, Hafnargötu 80
Verkfræðistofa Suðurnesja hf, Víkurbraut 13
Verslunarmannafélag Suðurnesja,
Vatnsnesvegi 14
www.ork.is, Frístundar og heilsárshús

Keflavíkurlflugvöllur

Fagræsting sf, Leifsstöð
Flugmálastjórn Keflavíkurlflugvelli,
Flugstöð Leifs Eiríkssonar
Íslenskur markaður ehf, Leifsstöð
Suðurflug ehf, Keflavíkurlflugvelli

Grindavík

Myndsel ehf, Hafnargötu 11
Selháls ehf, Ásabraut 12
Stakkavík ehf, Bakkalág 15b
Þorbjörn Fiskanes hf, Hafnargötu 12

Sandgerði

Hagtré ehf, Strandgötu 11b
Ifex ehf, Hafnargötu 4a
Kvenfélagið Hvöt, Norðurkoti
Málningarvinna Carls ehf, Víkurbraut 9b

Garður

Bókasafn Gerðahrepps, Garðbraut 90
Gerðaskóli,
Sveitarfélagið Garður, Melbraut 3

Njarðvík

Ásmundur Sigurðsson, vélsmiðja, Fitjabraut 26
Eignarhaldsfélagið Áfangar ehf, Bolafót 1
Happi ehf, Kjarrmóa 22
Hitaveita Suðurnesja, Brekkustíg 36
Ístek ehf, Hólagötu 31
Kaffitár ehf, Stapabraut 7
SG bílar ehf, Brekkustíg 38
Toyotasalurinn Reykjanesbæ, Njarðarbraut 19
Vökvatengi ehf, Fitjabraut 2

Mosfellsbær

Byggingarfélagið Baula ehf, Arkarholti 19
Byggingarfélagið Timburmenn ehf, Esjumel 7
Fasteignasala Mosfellsbæjar ehf, Þverholti 2
Garðyrkjustöðin Gróandi, Grásteinum
Glertækni ehf, Völuteigi 21
Gluggar & Klæðning ehf, Brattholti 21
Gylfi Guðjónsson, ökukennari, sími 6960042,
Tröllateig 20

Markmið Hjálparliðasjóðs Sjálfsbjargar er að auðvelda hreyfihömluðum að ferðast.

Söfnunarsíminn er 908-2003 og þá dragast kr. 1.000 af næsta símareikningi.

Aðgengi fyrir alla

www.rabygg.is/adgengismal

Sjálfsbjörg:

Hlýtur rausnarlegan arf

Sjálfsbjörg, landssamband fatlaðra, og Sjálfsbjörg á höfuðborgarsvæðinu fengu á dögnum tilkynningu frá Sýslumanninum í Reykjavík um að Esther Bjarnadóttir, til heimilis að Hvassaleiti í Reykjavík, hefði í erfðaskrá sinni ánað samtökunum verulega hárrí fjárhæð. Esther lést árið 2003 og hafði verið félagsmaður í Sjálfsbjörg í mörg ár. Hún arfleiddi samtökin

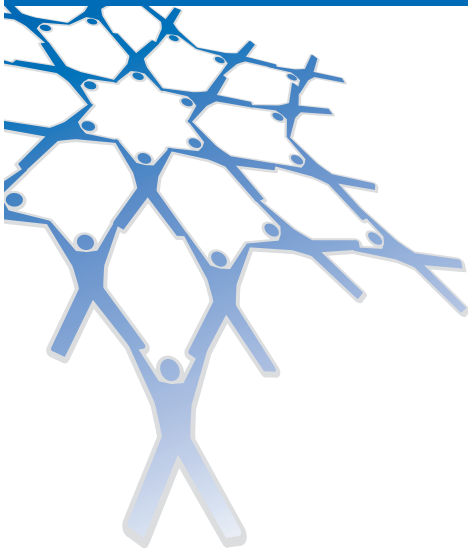
að íbúð sinni í Hvassaleiti og mestum hluta annarra eigna sinna þannig að í hlut Sjálfsbjargar komu yfir 20 milljónir króna.

Sjálfsbjörg hugsar með miklu þakklæti til Estherar heitinnar fyrir þennan rausnarlega arf, sem mun skipta sköpum fyrir félagslega starfsemi samtakanna um mörg ókomin ár.

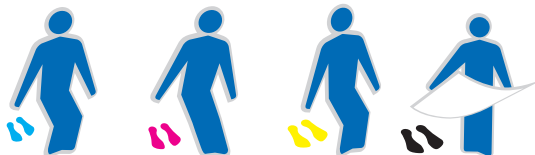
-se.

Mesta breidd í prentun á einum stað

Við erum hér fyrir þig
– frá hugmynd...

...að fullunnu verki

Hraði, gæði og persónuleg þjónusta eru hugtök sem skipa meginmarkmið Prentmets. Einn sá nýjasti og tækni-legasti vélafloti sem íslensk prentsmiðja státar af eru hluti af háu árangursstigi fyrirtækisins. Mesti fjársjóðurinn er samt mannauðurinn. Prentmet hefur á að skipa vel þjálfuðu fagfólki sem leggur metnað og alúð í vel unnið handverk með þinn hag að leiðarljósi.

Lýnghálsi 1

110 Reykjavík

Sími 5 600 600

Fax 5 600 610

prentmet@prentmet.is

www.prentmet.is

Húsavík:

Tvær nýjar lyftur í skólahúsnæði

Tvær nýjar lyftur voru teknar í notkun í skólahúsnæði á Húsavík s.l. haust, annars vegar í leikskólanum Bestabæ og hins vegar í Borgarhólsskóla.

„Ég var búinn að ýta lengi á eftir því að fá lyftu í skólann,“ segir Halldór Valdimarsson skólastjóri Borgarhólsskóla. „Skólahúsið var tekið í notkun árið 1960 og síðan var byggt við árið 1994. Við hönnun viðbyggingarinnar var lögð áhersla á aðgengi fatlaðra eins og lög gera ráð fyrir. Lyftugangur var gerður og gert ráð fyrir því að lyfta yrði sett fljótt upp. Framkvæmdum við lyftuna var hins vegar frestað fram á haustið 2005.“

Halldór segir að með tilkomu lyftunnar sé skólinn aðgengilegur fötluðum, fyrir utan norðurálmuna, en til standi að laga það. „Norðurálm-an tilheyrir eldri hluta hússins sem á eftir að endurnýja að hluta. Við endurnýjunina verður lögð áhersla á að aðgengi fatlaðra verði komið í viðunandi horf með stigalyftu og varanlegum skábrautum.“

Að sögn Halldórs er enginn nemandi við skólann í hjólastól. „Við eigum hins vegar von á einum eftir tvö ár, en það gæti þó alltaf gerst fyrr. Fram að þessu hefur enginn nemandi verið í hjólastól en a.m.k. tveir foreldrar nú upp á síðkastið. Þeir hafa lítið kvartað, en það segir manni ekki að þörfin á úrbótum hafi ekki verið brýn. Fram að þessu hafa bekkjarkvöld í bekkjum þar sem fatlaðir eru aðstandendur jafnan verið haldin á jarðhæð skólans þar sem aðgengi er gott. Í öðrum tilfellum höfum við gripið til þess ráðs að bera fólk á milli hæða. Það er þó

Agnar Kári Sævarsson, sem er í hjólastól, og átt hefur börn í skólanum um langt skeið, vígði lyftuna í Borgarhólsskóla, ásamt dóttur sinni Jónínu. Halldór Valdimarsson skólastjóri og Ibo húsvörður fylgjast með. Myndir: Jóhannes Sigurjónsson, Skarpur.

ekki ásættanlegt. Lyftan hefur gjörbreytt aðstæðum fatlaðra í skólahúsinu. Hún hefur einnig nýst vel sem vörulyfta.“

Halldór segir Sjálfsbjargarfélagi á Húsavík hafa verið duglega við að fylgja aðgengismálum eftir. „Þeir hafa haldið okkur við efnið. Þeir stóðu m.a. fyrir uppákomu hér fyrir nokkrum árum þar sem ráðamenn voru látnir fara um bæinn í hjólastólum. Þá sást greinilega hvar úrbóta var þörf. Ég held að bæjaryfirvöld vilji bæta aðgengi fatlaðra. Þetta er þó allt spurning um forgangsstöðun. En það breytir því ekki að þessir hlutir eiga auðvitað að vera í lagi,“ segir Halldór.

Bylting að fá lyftu

Aðalbjörg Friðbjarnardóttir, leikskólastjóri í Bestabæ, segir lyftuna hafa breytt miklu. „Í leikskólanum er fjölfatlaður einstaklingur sem hefur litla hreyfigetu og þarf mikinn stuðning. Hann er kominn á þann aldur að flytjast á eldri deild en slíkt

Aðalbjörg Friðbjarnardóttir leikskólastjóri í Bestabæ ásamt Braga Óskarsyni. Lyftan kemur Braga að góðum notum þar sem hann er að flytjast á eldri deildina, sem er á 2. hæð.

var ekki hægt að bjóða honum án tilkomu lyftu. Honum fylgja mörg stoðtæki og hann þarf einnig þjálfun frá sjúkrahjúfálfa og iðjuþjálfra. Sú þjónusta er veitt á leikskólanum að miklu leyti í sal sem staðsettur er á neðri hæð. Það var því algjör bylting fyrir hann og starfsfólkið að fá lyftuna. Hún veitir nemandanum mikið frelsi og jafnrétti. Í dag kemst hann um allan leikskólann með stuðningi án þess að tveir til þrjár starfsmenn þurfi að sameinast um að bera hann og stoðtækin á milli hæða. Hann getur þar af leiðandi nýtt sér öll tilboð alls staðar innan leikskólans án þess að vandkvæði séu þar á. Slíkt var mjög erfitt áður en lyftan kom.“

Bestibær var opnaður árið 1981. Að sögn Aðalbjargar var ekki gert ráð fyrir lyftu á teikningu leikskólans. Í lögum um opinberar byggingar er hins vegar kveðið mjög skýrt á um að þar eigi að vera aðgengi fyrir hreyfihamlaða.“

-kmh.

Sjálfsbjörg á höfuðborgarsvæðinu:

Formannspistill

Þegar þetta er skrifað er öryrkjaumræðan enn og aftur kominn af stað. Eftir að Stefán Ólafsson gaf út sína skýrslu sem ber yfirskriftina Örorka og velferð á Íslandi hefur varla líðið sá dagur að hún hafi ekki verið í umræðunni. Fjölmiðlar hafa gert henni ágæt skil en sumir betur en aðrir. Ég hef ekki lesið skýrsluna í þaula. En eins og segir í inngangi skýrslunnar er markmið hennar að gera grein fyrir umfangi, einkennum og þróun örorku á Íslandi, með samanburði við örorkumál grannríkjanna á Vesturlöndum. Einnig er fjallað um kjör íslenskra öryrkja, þjónustu velferðakerfisins, þjóðfélagsaðstæður og stefnu og aðgerðir stjórnvalda í málum fatlaðra og öryrkja.

Ég ætla ekki að gera að aðal-umræðuefni kjaramál öryrkja. Til þess þyrfti ég að kynna mér þau betur, en eitt held ég að sé alveg klárt að öryrkjar á Íslandi hafa það lakara heldur en öryrkjar annars staðar á Norðurlöndum. Um það þarf ekki að deila. Þetta hef ég frá Íslendingum sem hafa búið í viðkomandi löndum. Þeim ber öllum saman um að kjör öryrkja í grannríkjum okkar séu betri. Þegar ég tala um kjör þá er ég ekki bara að tala um lægri lífeyrisgreiðslur heldur er öll neysluvara miklu dýrari hér en í þeim löndum sem við viljum svo gjarnan miða okkur við. Þess vegna finnst mér það leitt að annars okkar ágætu stjórnámamenn skuli alltaf taka upp þessi gagnrýnisgleraugu og reyna að finna allt að þessari annars ágætu skýrslu og hengja sig á tvö atriði í skýrslunni en hún er upp á tæpar tvö hundruð síður og fjallar

Grétar Pétur Geirsson, formaður Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu, skrifar.

„Nú ríður á að öryrkjar og ríkisstjórn vinni saman að því að vinda ofan af þessu kerfi.“

ekki bara um kjaramál öryrkja heldur um margt annað sem er athyglisvert t.d. atvinnumál og atvinnuþáttöku öryrkja hér á landi samanborið við önnur OECD ríki. Íslendingar er í fyrsta sæti hvað almenna atvinnuþáttöku varðar en þegar atvinnuþáttöku öryrkja á Íslandi er skoðuð sérstaklega kemur í ljós að við erum langt á eftir öðrum löndum. Við erum vel undir meðallagi annarra ríkja. Þá spyr maður hver skyldi ástæðan vera? Mín tilfinning er sú að það sé þrjár megin skýringar á þessu.

Í fyrsta lagi eru það allar þær skerðingar sem eru þess valdandi að öryrkjum finnst ekki taka því að

vinna vegna þess að þeir fá ekkert fyrir það. Maður sem býr einn er með svokallaða sérstaka heimilisuppbót sem skerðist strax krónu á móti krónu ef hann fer að vinna. Tökum dæmi. Öryrki ákveður að fara að vinna og fær hlutastarf. Hann fær greiddar 70.000 kr. á mánuði. Hann missir sérstöku heimilisuppbótina, sem er 18.803,- hann greiðir 24.676 kr. í skatt, 2.800 kr. í lífeyrissjóð, 700 krónur í félagsgjald, bensín 8.000. Þá eru eftir 15.021 kr. Manneskja með eitthvert stolt og einhvern snefil af sjálfsvirðingu lætur ekki bjóða sér þetta. En ef hann héldi sérstöku heimilisuppbótinni fengi hann 33,824,- kr. sem er allt önnur tala þá er þetta farið að skipta máli. Það er staðreynd að fólk sem býr við það að hafa ekki vinnu, ég tala nú ekki um að vera öryrkjar í ofanálag, þá fylgja því oft aukakvillar svo sem depurð, þunglyndi og annað í þeim dúr þannig að þetta fólk þarf oftast en ekki að taka rándýr lyf til að halda sér í jafnvægi. Ef dregið yrði úr þeim skerðingum sem eru í gangi og fólki gert kleift að vinna fyrir einhverjum tekjum án þessara refsíákvæða mundi þetta minnka. Fólkinu færi að líða betur og fyndist það skipta meira máli.

Í öðru lagi er aðgengi að vinnustöðum í mjög miklum ólestri hér á landi og er ein af skýringum þess hvað við komum illa út í þessum samanburði í skýrslunni að mínu mati. Það eru jú ákvæði í byggingareglugerðum um aðgengi en það vantar mjög upp á að þeim sé framfylgt. Ef öryrki kys að vinna þá er ekki um auðugan garð að gresja, einmitt vegna þess að aðgengi er

ekki í lagi, Það er grunnatriði að sá sem vill vinna komist í vinnuna. Er það ekki? Og ekki bara í vinnuna heldur líka að hann komist á salernið.

Í þriðja lagi hefur aðgengi að menntastofnunum ekki verið í nógu góðu lagi og margir hrakist úr námi vegna þessa.

Nú ríður á að öryrkjar og ríkisstjórn vinni saman að því að vinda ofan af þessu kerfi.

Við þurfum að byrja á því að bæta aðgengi að menntastofnunum þannig að öryrkjar skili sér í framhaldsnám og nái sér í haldgóða menntun. Þá þarf líka að verða vakning hvað almennt aðgengi að vinnustöðum varðar, það þarf að haldast í hendur. Gott aðgengi er ekki bara fyrir öryrkja, heldur fyrir alla.

Nú er komin út skýrsla sem sýnir að verð á matvöru á Íslandi er 47% hærra en gerist í nágrannalöndum, þannig að við erum ekki bara með lágar bætur, heldur er matvara hér mun dýrari en annars staðar þannig að ekki réttir það myndina.

Ég hef oft heyrt fólk tala um að allir fæðist með sömu möguleika til að spjara sig í lífinu, allir hafi sama rétt til menntunar. Þetta er ekki rétt að öllu leyti. Það hafa ekki allir sömu möguleika til náms eða vinnu vegna aðgengis, þó að margt hafi áunnist.

Guðsþjónusta

Séra Bjarni Karlsson,
sóknarprestur í
Laugarneskirkju, mun
halda guðsþjónustur í
sal Sjálfsbjargar, félags
fatlaðra á höfuðborgarsvæðinu, annan
hvern sunnudag kl. 13.

Þökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Mosfellsbær

Halldór og Hinrik sf, Hamarsteigi 6
Ísfugl ehf, Reykjavegi 36
Mosfellsbakarí, Urðarholti 2
Pizzabær ehf, Þverholti 2
Reykjalundur, Mosfellsbæ
Skálatúnsheimilið,
Varmárskóli,
Vélsmiðjan Orri ehf, Flugumýri 10

Akranes

Bifreiðastöð Þórðar Þ Þórðarsonar, Dalbraut 6
Bílver, bílaverkstæði ehf, Akursbraut 13
Blikksmiðja Guðmundar J Hallgrímssonar,
Akurbraut 11
Brautin ehf, Dalbraut 16
Byggðasafn Akraness, Gördum
Fasteignasalan Hákot, Kirkjubraut 28
Glugga og Glerhöllin ehf, Ægisbraut 30
Hjólbarðaviðgerðin sf, Dalbraut 14
Innri-Akraneshreppur, Heynes II
Íslenska járnblendifélagið hf, Grundartanga
Íþróttabandalag Akraness, Höfðabraut 5
Lífeyrissjóður Vesturlands, Kirkjubraut 40
Penninn Akranesi, Kirkjubraut 54
Runólfur Hallfredsson ehf, Krókatúni 9
Sjónglerið ehf, Skólabraut 25
Sjúkraþjálfun Georgs Janussonar,
Kirkjubraut 28
Smellinn hf, Höfðasel 2
Smurstöð Akraness sf, Smiðjuvöllum 2
Straumnes ehf, rafverktakar, Krókatúni 22-24
Tölvuþjónustan á Akranesi ehf, Esjubraut 49
Útgerðarfélagið Straumur ehf, Vesturgötu 111
Verslunin Nína, Kirkjubraut 4
Vélsmiðja Ólafs R Guðjónssonar ehf,
Smiðjuvöllum 6
Vignir G. Jónsson hf, Smiðjuvöllum 4
Öryggismiðstöð Vesturlands ehf, Skólabraut 2

Borgarnes

Borgarbyggð, Borgarbraut 11
Bókhalds- og tölvuþjónustan sf,
Böðvarsgötu 11
Búvangur ehf, Brúarlundi
Dvalarheimili aldrafra Borgarnesi,
Borgarbraut 65
Félagsbúið Mófellsstöðum sf, Mófellsstöðum
Gámaþjónusta Vesturlands ehf, Sólbakka 9
Hvítársíðuhreppur, Sámsstöðum
Jörvi hf, vinnuvélar, Hvanneyri
Loftorka Borgarnesi ehf, Engjaási 2-8
Safnahús Borgarfjarðar, Bjarnarbraut 4-6
Skorradalshreppur, Grund
Sparisjóður Mýrasýslu, Digranesgötu 2
Sprautu- og bifreiðaverkstæðið Borgarness sf,

Sólbakka 5

Sæmundur Sigmundsson ehf, Kveldúlfsgötu 17
Véilverkstæði Kristjáns ehf, Brákarbraut 20

Stykkishólmur

Ásklif ehf, Hjallatanga 6
Heimahornið ehf, Borgarbraut 1
Málflutningsstofa Snæfellsness ehf, Aðalgötu 2
Narfeyri ehf, Ásklifi 10
Rauði kross Íslands Stykkishólmsdeild,
Sundabakka 1
Sæfell ehf, Nesvegi 13
Tindur ehf, Hjallatanga 10
Þ.B.Borg - steypustöð ehf, Silfurgötu 36

Grundarfjörður

Berg - vélsmiðja ehf, Ártúni 4
Hjálmar ehf, Hamrahlíð 1
Hrannarbúðin sf, Hrannarstíg 5
Höskuldur Reynir ehf, Borgarbraut 2
Krákan ehf, Sæbóli 13

Snæfellsbær

Hraðfrystihús Hellissands hf, Hafnarbakka 1
KG Fiskverkun ehf, Hafnargötu 6
Klumba ehf, Skipholti 2
Kventélag Ólafsvíkur,
Sjáváriðjan Rifi hf, Hafnargötu 8
Skarðsvík ehf, Munaðarhóli 10
Steinunn ehf, Bankastræti 3
Sverrisútgerðin ehf, Túbrenku 16
Útgerðarfélagið Dvergur hf, Grundarbraut 26
Þorgeir Árnason ehf, Háarífi 27

Ísafjörður

Bílaverkstæði Ísafjarðar ehf, Sindragötu 3
Bæjar- og héraðsbókasafn Ísafjarðar,
Eyrartúni
Djúp-Ís ehf, Sindragötu 6
Ferðaþjónusta Margrétar og Guðna ehf,
Sindragötu 3
Félag opinberra starfsmanna á Vestfjörðum,
Hafnarstræti 6
Fræðslumiðstöð Vestfjarða, Eyrargötu 2-4
Gamla bakaríið ehf, Aðalstræti 24
Hamraborg ehf, Hafnarstræti 7
Heilbrigðisstofnunin Ísafjarðarbæ, Torfnesi
Hjólbarðaverkstæði Ísafjarðar, Sindragötu 14
Ísblikk ehf, Árnagötu 1
Ísinn ehf, Sindragötu 13b
Jón og Gunna ehf, Austurvegi 2
Krossnes ehf, Króki 2
Lögsýn ehf, Hafnarstræti 1
Netheimar ehf, Aðalstræti 18
Orkubú Vestfjarða hf, Stakkanesi 1

Aðalfundur

Aðalfundur Sjálfsbjargar, félags fatlaðra á höfuðborgarsvæðinu, verður haldinn laugardaginn 29. apríl 2006 kl. 14 í félagsheimili Sjálfsbjargar, Hátúni 12.

Dagskrá:

1. Formaður setur fundinn.
2. Kosning fundarstjóra og ritara.
3. Inntaka nýrra félaga og minnst látinna félaga.
4. Skýrsla stjórnar um störf félagsins á síðastliðnu starfsári lesin. Afgreiddir endurskoðaðir reikningar félagsins.
5. Ákvörðun um félagsgjald.
6. Kosning samkvæmt 7. grein.

Önnur mál.

Í upphafi skyldi endinn skoða

-segir Helga Skúladóttir formaður ferlinefndar Kópavogs.

Í Kópavogi hefur verið starfandi ferlinefnd í um aldarfjórðung og er Kópavogur eitt fyrsta sveitarfélagið, sem setti slíka nefnd á laggirnar. Nefndin hefur frá upphafi verið skipuð þremur fulltrúum frá Kópavogsbæ og tveimur frá samtökum fatlaðra.

„Það er afar mikilvægt að fulltrúar fatlaðra séu í nefndinni. Þá er betur tryggt að sjónarmið þeirra komi fram. Sjá betur augu en auga. Nefndin heyrir undir Félagssvið bæjarins og starfar einnig í nánnum tengslum við Framkvæmda- og tæknisvið og koma sérfræðingar beggja sviða að nefndinni. Þá koma fram bæði félagsleg og tæknileg sjónarmið,“ segir Helga Skúladóttir formaður ferlinefndar Kópavogsbæjar.

„Aðalverksvið nefndarinnar er að sjá um og stuðla að því að allar opinberar byggingar og annað húsnæði þar sem almenningur þarf að sækja þjónustu, svo og götur og gangstéttir séu aðgengilegar hreyfihömluðu fólki, heyrnar- og sjónskertum og öðrum hópum með sérþarfir,“ segir Helga. „Ferlinefndin starfar með þeim hætti, að fylgst er með framkvæmdum, sem eru á döfinni í bæn-um. Kallað er eftir teikningum af mannvirkjum strax á frumstigi og þær yfirfarnar með arkitektum og öðrum sem að málinu koma. Þá eru gerðar fyrstu athugasemdir, ef þurfa

Ferlinefnd Kópavogs í vettvangsferð í Vatnsendaskóla. Fremri röð t.v. Sigmar Maríusson og Guðríður Ólafsdóttir, fulltrúar frá Sjálfsbjörg. Efri röð t.v. Gunnar M. Karlsson, tæknifræðingur Kópavogsbæ, Guðlaug Ósk Gísladóttir, yfirmaður þjónustudeildar fatlaðra Kópavogsbæ, Kristín Jónsdóttir, arkitekt, og Helga Skúladóttir, formaður nefndarinnar.

þykir og lagfæringar gerðar áður en lengra er haldið. Síðan koma sömu aðilar aftur saman á byggingartímanum eftir þörfum. Til að kynna sér málin betur fer nefndin einnig í vettvangsferðir. Starf ferlinefndar væri óhugsandi nema vegna mikils og náins samstarfs við tæknisvið bæjarins. Fulltrúar þeirra eru tíðir gestir á fundum nefndarinnar, enda eru starfssvið beggja sviða samtvinnuð.“

Helga segir, að áriðandi sé, að hafa sem besta samvinnu um ferlimál og vekja athygli á málinu í fjölmíðlum. „Það eflir skilning og skilvirkni í þessum mikilvæga málaflokki, að sem flestir geri sér grein fyrir, hve mikið er hægt að gera nú á tækniöld, til að fólk komist hindrunarlaust leiðar sinnar og geti verið

þátttakendur í þjóðfélaginu án þess að þurfa að vera að kvabba í öðrum að hjálpa sér.“

Aðgengi fyrir alla

Helga segir marga tengja ferlimál eingöngu við hreyfihamlaða og þeirra þarfir. „Gott aðgengi kemur öllum til góða. Skilgreina þarf hvert er meginhlutverk byggingar og gera hana þannig úr garði, að hún uppfylli þær kröfur, sem gerðar eru. Oft lítur allt vel út á teikningum, en í lokafrágangi eru oft smáatriði sem setja strik í reikninginn t.d. of háir þröskuldar og atriði sem virka léttvæg en eru hindranir í skilningi ferlimála. Eins er oft erfitt þegar á að fara að breyta eftir á í fyrirtækjum eða á öðrum stöðum, sem þjóna almenningi. Þá finnst mér oft gæta

tilhneigingar til að koma með bráðabirgðarlausnir sem erfitt er að henda reiður á að séu til bóta og eru hálf-gert klúður. Það getur verið mikill munur á, hvort þröskuldur er 2 cm eða 5 cm. Hurðir opnast ekki rétt. Það gleymist að setja stuðningsslár við salerni, slár á hurðir og hafa spegil í rétttri hæð fyrir fólk í hjólastólum. Óþolandi er, þegar salerni fyrir fatlaða eru notuð eins og dæmi eru um sem vingeysmlur, ræstingakompur og svo má áfram telja. Fötl-uðum jafnvel boðið að notast við þvagflöskur.“

Helga segir hlutverk ferlinefndar ekki síður eiga erindi við almenning, sem sækir þjónustu og eins starfsfólk, sem komi til með að vinna á viðkomandi stöðum. „Ef aðgengi að fyrirtækjunum og í þeim er ekki í lagi og merkingar slæmar gæti það haft neikvæð áhrif á viðskiptin. Einnig þarf að vera tryggt, að fatlaðir geti unnið í fyrirtækjum, eftir því sem best verður séð. Gott aðgengi utandyra sem innan er því ekki síður í þágu allra íbúa, t.d. má nefna göngu- og hjólréiðarstíga fyrir þá sem vilja njóta útivistar. Þá má nefna aukið öryggi allra vegfarenda ekki síst barna og aldraðra. Hin gömlu sannindi að í upphafi skyldi endinn skoða eiga alltaf við.“

Jákvætt samstarf

Helga segir það mikinn kost að hafa virka ferlinefnd. „Ég segi oft að ferlinefndin starfi að mikilvægasta málaflokknum í sveitarfélaginu og má það til sanns vegar færa. Við ýtum á eftir og vekjum athygli á ferlimálum með öllum tiltækum ráðum, Þar hefur handbókin „Aðgengi fyrir alla“ verið ómetanlegur stuðningur við málaflokkinn, þegar athugasemdir vegna vankanta í ferlimálum koma fram. Nefndin styðst einnig við í starfi sínu Byggingareglugerð og Grunnreglu Sameinuðu Þjóðanna um jafna þáttöku fatlaðra, sem Alþingi Íslendinga hefur staðfest. Í 5. reglu, 3. lið stendur: „Taka ber tillit til aðgengis við hönnun og byggingu mannvirkja allt frá upphafi hönnunarferilsins.“

Raunar hefur Ferlinefnd Kópavogs

„Það eflir skilning og skilvirkni í þessum mikilvæga málaflokki, að sem flestir geri sér grein fyrir, hve mikið er hægt að gera nú á tækniöld, til að fólk komist hindrunarlaust leiðar sinnar og geti verið þátttakendur í þjóðfélaginu án þess að þurfa að vera kvabba í öðrum að hjálpa sér.“

og aðrar nefndir bæjarins, sem fjalla um umhverfismál, skipulagsmál og byggingarmál, unnið sameiginlega að verkefnum, sem skarast á starfs sviði þeirra. Á þessum sameiginlegu fundum hefur verið unnið að almenntri uppbyggingu hvað varðar útivist almennt, göngustíga, skipulagsmál og landslagshönnun. Að mínu mati er því mikilvægt að sveit-

arfélög þar sem ferlinefnd er ekki til staðar hugi að því að koma sér upp slíkri nefnd, svo að hlutirnir séu gerðir rétt frá byrjun. Ég hef oft sagt að sú vinnuregla, sem við höfum starfað eftir gæti dugað mjög vel í fleiri sveitarfélögum en í Kópavogi. Ferlinefndin og bæjaryfirvöld í Kópavogi hafa alltaf lagt áherslu á að vera vakandi fyrir góðu aðgengi og mikilvægi þess fyrir okkur öll og að Þrándi í götu verði alls staðar útrýmt. Það er óskastaða okkar,“ segir Helga að lokum.

Þess má geta að árið 2004 hóf ferlinefnd Kópavogs að veita fyrirtæki eða þjónustuaðila í Kópavogi viðurkenningu fyrir gott aðgengi á Alþjóðadegi fatlaðra 3. desember. Árið 2004 hlaut Hjartavernd viðurkenningu fyrir gott aðgengi. Auk þess voru Smáralind og Bykó tilnefnd. Árið 2005 hlotnaðist Vatnsendaskóla viðurkenningin. Einnig voru tilnefndir Leikskólinn Hvarf, sem fulltrúi nýju leikskólanna og Menntaskólinn í Kópavogi.

-kmh.

Opið hús

í félagsheimili Sjálfsbjargar

Opið hús í samstarfi við ÖBÍ og Laugarneskirkju alla þriðjudaga frá kl. 11-15 í félagsheimili Sjálfsbjargar, félags fatlaðra á höfuðborgarsvæðinu, Hátúni 12. Súpa, brauð og kaffi framreidd á milli kl. 11:30 og 14. (verð kr. 200, fyrir súpu, brauð og kaffi.).

Allir hjartanlega velkomnir.

Kaffispjall, tekið í spil, blöðin lesin o.fl. sem fólki dettur í hug.

Samstarfshópurinn.

Aðalstyrktaraðili opna hússins er Reynir bakari, Dalvegi 4 og Hamraborg 14. Kunnum við honum okkar bestu þakkir.

Minningarkort

Minningarkort
Sjálfsbjargar á
höfuðborgarsvæðinu
eru seld á skrifstofu
félagsins.

Dagskráin 2006 Alla mánudaga**Bridge kl. 19**Annan hvern þriðjudag**Bingó kl. 19:30.**Annan hvern þriðjudag**Unó (spil) kl. 19:30.**Alla miðvikudaga**Félagsvist kl. 19:30.**Alla fimmtudaga**Tafl kl. 19.****Guðspjónusta annan hvern sunnudag kl. 13.****Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning****Ísafjörður**

Stál og Hnífur ehf, Hnífsdalsvegi 1
Útgerðarfélagið Öngull ehf, Engjavegi 28
Vélsmiðja Ísafjarðar ehf, Sundahöfn

Bolungarvík

Bolungarvíkurkaupstaður, Aðalstræti 12
Brún ehf, Heiðarbrún 10
Djúpmar ehf, Völusteinsstræti 4
Fiskmarkaður Bolungarvíkur og Suðureyrar ehf,
Hafnargötu 12
Fjalla Eyvindur ehf, Traðarstíg 13
Glaður ehf, Traðarstíg 1
Jakob Valgeir ehf, Grundarstíg 5
Sérleyfisferðir Bolungarvík - Ísafjörður,
Völusteinsstræti 22
Sparisjóður Bolungarvíkur, Aðalstræti 14
Vélvirkinn sf, Hafnargötu 8

Súðavík

Súðavíkurhreppur, Grundarstræti 3
Súðavíkurkirkja, Holtgötu 6

Patreksfjörður

Flakkarinn ehf, Brjánslæk
Heilbrigðisstofnunin Patreksfirði, Stekkum 1
Oddi hf, fiskverkun, Eyrargötu 1

Strönd ehf, Breiðalæk
Söluturninn Albína, Aðalstræti 89
Vestri hf - Oddi, Eyrargötu
Vesturbyggð, Aðalstræti 63

Tálknafjörður

Eik hf, trésmiðja, Strandgötu 37

Þingeyri

Brautin sf, Ketilseyri

Staður

Bæjarhreppur, Skólahúsinu Borðeyri
Staðarskáli ehf, Stað Hrutafirði

Hólmavík

Kópnes ehf, Vitabraut 3
Sparisjóður Strandamanna, Hafnarbraut 19

Drangnes

Stefnir ST 47 ehf, Bæ 1

Hvammstangi

Húnaþing vestra, Klapparstíg 4
Sparisjóður Húnaþings og Stranda,

Hvammstangabraut 5
Þinghús-Bar, Norðurbraut 1

Blönduós

Blönduósbær, Húnaþing 6
Heilbrigðisstofnunin Blönduósi, Flúðabakka 2
Lögmannsstofa Stefáns Ólafs ehf, Húnaþing 19
Torfalækjarhreppur, Stóru-Giljá
Umhverfisstjóri Blönduósbæjar, Húnaþing 6

Skagaströnd

Höfðahreppur, Túnbraut 1-3
Kvenfélagið Hekla,
Rafmagnsverkstæðið Neistinn ehf,
Strandgötu 32
Skagabyggð, Örylgstöðum II
Sæborg, dvalarheimili aldraðra, Ægisgrund 14
Trésmiðja Helga Gunnarssonar ehf,
Mánaþing 2
Vík ehf, Hólbraut 5

Sauðárkrókur

Bókhaldspjónusta KOM ehf, Víðihlíð 10
Fisk - Seafood hf, Eyrarvegi 18
Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra, Sæmund-
argötu 1
Heilbrigðisstofnunin Sauðárkróki,
Sauðárhæðum

Laugarásbío:

Slæmt aðgengi fyrir fatlaða

Aðgengi fatlaðra að bíóhúsum borgarinnar er afar misjafnlega háttað. Í Laugarásbíói voru gerðar breytingar á aðalsalnum fyrir rúmu ári síðan. Breytingarnar hafa ekki fallið í góðan jarðveg hjá hreyfihömluðum.

Brattir stigar eru beggja megin við innganginn og því eins gott að vera vel á sig kominn líkamlega. Mynd/kmh.

Hreyfihamlaðir segja nýju tröppurnar inn í salinn vera allt of margar, brattar og beinlínis hættulegar. Þá eru þeir ósáttir með að ekki skyldi tekið tillit til hreyfihamlaðra þegar á annað borð sé verið að gera svo miklar breytingar. Þeir sem eru í hjólastól þurfi ennþá að fara inn um hliðardyr salarins og sitja fremst við sýningartjaldið.

„Ég fór oft í Laugarásbío en ég er alveg steinhættur því eftir þessar breytingar,“ segir einn viðmælandi Klifurs, sem er í hjólastól. „Maður hefði haldið að nú á tímum myndi fólk vera aðeins meðvitaðra um að bjóða öllum bíógestum upp á gott aðgengi. Svo virðist hins vegar ekki vera í þessu tilviki. Við breytingarnar hefur aðeins eitt verið haft að leiðarljósi og það er að koma fleiri sætaröðum fyrir í salnum og græða meira. Mér finnst þetta afskaplega dapurt vegna þess að þetta bíó er með eitt besta hljóðkerfi landsins. Ég get hins vegar ekki notið þess, vegna þess að ég er í hjólastól.“

„Við urðum að fara í þessar breytingar, vegna þess að annars hefðum við bara orðið undir í samkeppninni,“ segir Magnús Geir Gunnarsson forsvarsmaður Laugarásbíós, aðspurður um málið. „Við stóðum

að bregðast við. Það er ekki rétt að við höfum náð að fjölga sætum með þessari breytingu. Þvert á móti þurftum við að fækka sætum um 100 talsins. Við rýmkuðum á milli bekkja og jukum þægindin, eins og krafa er gerð um í dag. Við höfum fengið afskaplega lítið af kvörtunum yfir tröppunum. Við höldum stundum sýningar fyrir vistmenn Hrafnistu og þá höfum við hleypt þeim inn um hliðardyr, þ.e. fyrir þá sem finnst þægilegra að fara þar inn.“

Magnús Geir segir að þegar teikningarnar hafi verið lagðar fram hjá Reykjavíkurborg hafi verið gert ráð fyrir hjólastólum við enda salarins. „Við breyttum því og tókum þess í stað úr miðjunni þannig að nú getur fólk í hjólastól setið fremst við miðjuna, sem er örlítið skárri. Ég veit að það er ekkert gott að vera á fremsta bekk. Ef fólk í hjólastól vill hins vegar vera ofar í salnum þá höfum við aðstoðað það við að komast upp pallatröppurnar.“ En er ekki beinlínis hættulegt að vera í hjólastól á þessum litlu pöllum sem þarna eru? „Nei, það held ég ekki. Þetta er allt eftir ákveðnum stöðlum, sem verða að vera.“

-kmh.

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Sauðárkrókur

Kaupfélag Skagfirðinga, Ártorgi 1
Skinnastöðin hf, Syðri-Ingveldarstöðum
Steinull hf, Skarðseyri 5
Stoð ehf, Aðalgötu 21
Sveitarfélagið Skagafjörður, Faxatorgi 1
Útgerðarfélagið Sæfari ehf, Hrauni
Vörumiðlun ehf, Eyrarvegur 21

Fljót

Kvenfélagið Framtíðin, Ökrum

Siglufjörður

Bás ehf, Aðalgötu 34
Berg hf, byggingafélag, Norðurgötu 16
BOX ehf, Laugarvegi 37
Dúfan SI 130,
Egilssíld ehf, Gránugötu 27
Heilbrigðisstofnunin Siglufirði,
Hvanneyrarbraut 37-39
Siglufjarðarkaupstaður, Gránugötu 24
Siglufjarðarkirkja,
Skattstofa Norðurlands umdæmis, Túngötu 3
SR-Vélaverkstæði hf, Vetrarbraut 12

Akureyri

Akureyrarkaupstaður, Geislagötu 9
Almenna lögbjónustan hf, Kaupvangsstræti 4
Arnarfell ehf, Sjafnarnesi 2-4
AVH ehf Arkitektar og verkfræðingar,
Mýrarvegi Kaupangi
Ásbyrgi - Flóra ehf, Frostagötu 2a
Baugsbót sf, bifreiðaverkstæði, Frostagötu 1b
Bautinn og Smiðjan, veitingasala,
Hafnarstræti 92
Brim hf, Fiskitanga 4
Búsetudeild Akureyrarbæjar, Geislagötu 9
Eignamiðlun Norðurlands ehf, Strandgötu 3
Eining-löja, Skipagötu 14
Ellen Hakansson, Einhóli
Félagsbúið Bakka, Bakka
Félagsbúið Hallgilsstöðum, Hallgilsstöðum
Fjórdungssjúkrahúsið á Akureyri, Eyrarlandsvegi
Föl ehf, Lerkilundi 24
G. V. Gröfur ehf, Óseyri 2
Gerði eggjabú ehf, Þórsmörk
Gistiheimili Akureyrar ehf, Hafnarstræti 104
Glófi ehf, Hrísalundi 1b
Greifinn eignarhaldsfélag hf, Glerárgötu 20
Gúmmívinnslan hf, Réttarhvammi 1
Hagbjónustan ehf, Skipagötu 14
Hártískan sf, Kaupangi við Mýrarveg
Hlíð hf, Kotárgerði 30
Hlíðarskóli, Varpholti
Húsprýði sf, Múlasíðu 48
Íþróttamiðstöð Glerárskóla,
J.B. ehf, Kaupvangsstræti 4

Kjarnafæði hf, Fjölnisgötu 1b
KPMG Endurskoðun Akureyri hf, Glerárgötu 24
Likamsræktin Bjarg ehf, Aðalstræti 16
Medulla ehf, Strandgötu 37
Miðstöð ehf, Draupnisgötu 3g
Myndrún ehf, Hvannavöllum 14
Norðurorka hf, Rangárvöllum
Pallaleigan ehf, Espilundi 14
Raf & Tækni ehf, Kaldbaksgötu 4
Rafmenn ehf, Fjölnisgötu 2b
Raftó ehf, Fjölnisgata 4b
Samherji hf, Glerárgötu 30
Sigtryggur og Pétur sf, Brekkugötu 5
Sjálfsbjörg Akureyri, Bugðusíðu 1
Sparisjóður Norðlendinga, Skipagötu 9
Svalbarðsstrandarhreppur, Ráðhúsinu
Sveitahótelíð Sveinbjarnargerði,
Sveinbjarnargerði
Tannlæknahúsið sf, Kaupangi við Mýrarveg
Tannlæknastofa Árna Páls Halldórssonar,
Mýrarvegi
Tannlæknastofa Sigrúnar Marteinsdóttur,
Þórunnarstræti 114
Tölvís sf, Kaupangi við Mýrarveg
Valur, vörubílstjórafélag, Óseyri 2a
Vaxtarræktin Akureyri, Íþróttahöllinni
við Skólastíg
Verkstjórafélag Akureyrar og nágrennis,
Skipagötu 14
Verkval, verktaki, Miðhúsavegi 4
Vélsmiðja Steindórs ehf, Frostagötu 6a
Ölur hf, trésmiðja, Óseyri 4
Ösp sf, trésmiðja, Furulundi 15f

Grenivík

Frosti ehf, Melgötu 2
Grýtubakkahreppur, Gamla skólahúsinu
Jói ehf, Melgötu 8
Sparisjóður Höfðhverfinga, Ægissíðu 7
Stuðlaberg útgerð ehf, Ægissíðu 11

Grimsey

Grímskjör ehf, Hafnargötu 17
Grunnskólinn í Grímsey,
Klettvík ehf, Ártúni

Dalvík

BHS, bíla- og vélaverkstæði, Fossbrún 2
Blómabúð María Snorradóttir, Ásvegi 6
Daltré ehf, Bjöggvisstöðum
G.Ben útgerðarfélag ehf, Ægisgötu 3
Gunnar Nielsson sf, Aðalgötu 15
Katla ehf, byggingafélag, Melbrún 2

Ólafsfjörður

Ólafsfjarðarbær, Ólafsvægi 4
Útey, skólabjónusta, Ægisgötu 15
Vélsmiðja Ólafsfjarðar hf, Múlavegi 3

Hrísey

Eyfar ehf, Austurvegi 3
Grunnskólinn í Hrísey, Hrísey
Íslenskt sjávarfang ehf, Sandhorni

Húsavík

Bílaleiga Húsavíkur ehf, Garðarsbraut 66
Bókasafnið á Húsavík, Stóragarði 17
Fatahreinsun Húsavíkur sf, Túngötu 1
Fjallasýn Rúnars Óskarssonar ehf, Hrísteigi 5
Garðræktarfélag Reykhverfinga, Hveravöllum
Gámaþjónusta Ómars Vagnss ehf, Baughóli 8
Guðmundur Hallgrímsson, Grímshúsum
Höfðavélar ehf, Höfða 24c
Kalli í Höfða ehf, Baughóli 25
Kvenfélag Húsavíkur,
Langanes hf, útgerð, Skólagarði 6
Norðurlax hf, Laxamýri
Skóbúð Húsavíkur, Garðarsbraut 13
Töff ehf, Garðarsbraut 26

Laugar

Norðurpóll ehf, Laugabrekku Reykjadal

Mývatn

Skútustaðahreppur, Hlíðavegi 6

Kópasker

Öxarfjarðahreppur, Bakkagötu 10

Raufarhöfn

Önundur ehf, Aðalbraut 41a

Þórshöfn

Geir ehf, Sunnuvegi 3
Svalbarðshreppur, Gunnarsstöðum

Vopnafjörður

Bílar og vélar ehf, Hafnarbyggð 14a
Bókasafn Vopnafjarðar, Lónabraut 12
Hofskirkja,
Mælifell ehf, Háholti 2
Vopnafjarðahreppur, Hamrahlíð 15

Egilsstaðir

Birkitré sf, Lyngási 12
Blómabær, Miðvangi 31
Bókabúðin Hlöðum, Fellabæ
Bókasafn Héraðsbúa, Laufskógar 1
Egilsstaðakirkja, Laugavöllum 19
Ferðaskrifstofa Austurlands, Kaupangi 10
Héraðsskjalasafn Austfirðinga, Laufskógum 1

Árgjaldið

Þeir sem enn eiga eftir að greiða árgjald Sjálfsbjargar á höfuðborgarsvæðinu eru eindregið hvattir til að gera skil hið fyrsta. Ef greiðslu/gíróseðill hefur tapast má leggja inn á reikning félagsins sem er: 0111-26-111195, kt. 570269-1199.

Munið eftir að láta kennitölu félagsmanns fylgja með og greina frá fyrir hvaða ár er verið að greiða.

Eldri árgjöld: Sú ákvörðun var tekin að gera þá félagsmenn ÓVIRKA sem áttu ógreidd þrjú eldri árgjöld félagsins. Hafa má samband við skrifstofuna og fá upplýsingar um ógreidd félagsgjöld, sími 551-7868.

Munið að eingöngu skuldlausir félagsmenn eru kjörgengir og mega kjósa á aðalfundi félagsins.

Breyting á heimilishögum: Félgar tilkynnið um breytta hagi s.s. heimilisfang - símanúmer - gsm-númer og netföng.

Nýr valkostur

Stigar þurfa ekki að vera fyrirstaða

Áreiðanleiki, fjölhæfni, snilld

Taktu klifurstólinn með þér, hvert sem er !

Liftkar PT til þjónustu reiðubúinn

Með Sano getur þú slappað af, vitandi að allar vörur byggja á meira en áratugar þekkingu á hönnun. Hverjar sem þarfir þínar eru uppfyllir Sano þarfir hjólastólanotenda, fólks sem á erfitt með gang, umönnunaraðila og fagfólks í ferliþjónustu með nýju Liftkar PT línunni (PT stendur fyrir "Personnel Transport" eða einstaklingsflutninga). Klifurstólarnir eru sérlega hreyfanlegir, búnir þægilegu sæti og armhvílum og klifra bæði bratta og sveigða stiga.

Léttitækni ehf
Stórhöfða 27, 110 Reykjavík, sími: 567 6955
Efstabraut 2, 540 Blönduósi, sími: 452 4442
www.lettitaekni.is

Láttu Liftkar PT bera álagið

Pökkum eftirtöldum fyrirtækjum veittan stuðning

Egilsstaðir

Hitaveita Egilsstaða og Fella, Einhleypingi 1
Hraðbúð ESSO www.khb.is, Kaupvangi 6
Hússtjórnarskólinn Hallormsstað,
Malarvinnslan hf, steinefnaíðnaður, Miðási 37
Miðás hf (Brúnás innréttingar), Miðási 9
Skógrækt ríkisins, Miðvangi 2
Tindafell ehf, Teigaseli 2
Tréiðjan Einir ehf, Aspargrund 1
Verkfræðistofa Austurlands ehf, Kaupvangi 5
Ökuskóli Austurlands sf, Háafelli 4a

Seyðisfjörður

Seyðisfjarðarkaupstaður, Hafnargötu 44

Mjóifjörður

Mjóafjarðarhreppur, Brekku

Reyðarfjörður

Eikarsmiðjan ehf, Heiðarvegi 6
Gáma- og tækjaleiga Austurlands ehf,
Búðareyri 15
Hólmar ehf, húsgagnaverslun, Austurvegi 29
Verkalýðsfélag Reyðarfjarðar, Brekkugötu 9
Verkstjórafélag Austurlands, Ásgerði 3

Eskifjörður

Eskja hf, Strandgötu 39
Tannlæknastofa Guðna Óskarssonar, Hólsvegi 3a

Neskaupstaður

Fjarðabyggð, Egilsbraut 1
Fjarðalagnir ehf, Nesbakka 14

Fáskrúðsfjörður

Fáskrúðsfjarðarkirkja,
Loðnuvinnslan hf, Skólavegi 59

Breiðdalsvík

Héraðsdýralæknir Austurlandsumdæmis syðra,
Ásvegi 31

Djúpivogur

Farfugla & gistiheimili, Berunesi 1
Víðir og Alda ehf, Mörk 8

Höfn

Bókhaldsstofan ehf, Krosseyjarvegi 17
Hafnarskóli, Svalbarði 6
Kvenfélagið Vaka,
Sambýlið Hólabrekka, Hólabrekku
Sigurður Ólafsson ehf, Hlíðartúni 21
Skeggy ehf / Ósland, Miðósi 17
Skinney - Þinganes hf, Krossey
Vökull Stéttarfélag, Víkurbraut 4

Selfoss

AB-skálinn ehf, Gagnheiði 11
Básinn, veitingastaður, Efstalandi
Bifreiðaverkstæðið Klettur ehf, Hrísmýri 3
Bisk-verk ehf, Bjarkarbraut 3
Borgarhús ehf, Minni-Borg
Búnaðarfélag Grafningshrepps, Villingavatni
Byggingarfélagið Árborg ehf, Bankavegi 5
Dýralænaþjónusta Suðurlands sími 482-3060,
Stuðlum
Fasteignasalan Bakki ehf, Sigtúni 2
Ferðaþjónustan Núpum, Núpum 1-2
Flúðasveppir, Hrunamannahreppi
Fossvélar ehf, Hrísmýri 4
Gaulverjabæjarhreppur, Gaulverjabæ
Grímsneshreppur og Grafningshreppur,
Borg félagsheimili
Heimili og menntir ehf, Baugstjörn 33
Hótel Hekla, Brjánstöðum
Hrafninn ehf, Litlandi
Jeppasmíðjan ehf, Ljónsstöðum
Kvenfélag Gaulverjabæjarhrepps,
Vorsabæjarhjáleigu
Litla kaffistofan, Svínahrauni
Mjólkurbú Flóamanna, Austurvegi 65
Nesey ehf, Suðurbraut 7 Gnúpverjahreppi
Plastiðjan ehf, Gagnheiði 1
Plastmótun ehf, Læk
Pylsuvagninn Selfossi, Besti bitinn í bænum
Ræktunarsamband Flóa og Skeiða, Gagnheiði 35
Selfossveitur bs, Austurvegi 67
Set ehf, plaströverksmiðja, Eyravegi 41
Skálholtssókn, Skálholti
TAP ehf, Eyrarvegi 55
Verkfræðistofa Guðjóns, Austurvegi 44
Verkfræðistofa Suðurlands ehf, Austurvegi 3-5
Verktækni ehf, Stekkholti 26
Villingaholtshreppur, Mjósyndi

Hveragerði

Aðalsalan - Reikningsskil, Breiðumörk 20
Heilsustofnun NLFÍ, Grænumörk 10

Hveragerðisbær, Sunnumörk 2
Hveragerðiskirkja, Bröttuhlíð 5
Litla kaffistofan, Svínahrauni

Þorlákshöfn

Fagus ehf, Unubakka 18-20
Fiskiðjan Ver, Óseyrarbraut 20
Sveitarfélagið Ölfus, Hafnarbergi 1

Eyrarbakki

Héraðssjóður Árnesprófastsdæmis, Túngötu 20

Stokkseyri

Stokksverk ehf, Eyjaseili 6

Hella

Ásahreppur, Kálfholti
Jón Guðmundsson, Berjanesi V-Landeyjum
Rangá ehf, Suðurlandsvegi
Verkalýðsfélag Suðurlands, Suðurlandsvegi 3

Hvolsvöllur

Anna og Árni á Akri, Akri
Búaðföng, Stórolfsvelli
Kvenfélagið Bergþóra, Vestur Landeyjum
Rangárþing eystra, Hlíðarvegi 16
Stórolfshvolskirkja,

Vík

Hótel Lundi, Víkurbraut 26
Mýrdalshreppur, Austurvegi 17

Vestmannaeyjar

Bensínsalan Klettur ehf, Strandvegi 44
Bessi hf, Sóleyjargötu 8
Bragginn sf, bílaverkstæði, Flötum 20
Eyjablíkk ehf, Flötum 27
Frár ehf, Hásteinsvegi 49
Ísfélag Vestmannaeyja hf, Strandvegi 28
Karl Kristmanns, umboðs- og heildverslun,
Ofanleitissvegi 15-19
Ós ehf, Illugagötu 44
Reynistaður ehf, Vesturvegi 10
Skóvinnustofan, Brekastíg 1
Vinnslustöðin hf, Hafnargötu 2
Volare ehf, Vestmannabraut 36

SJÁLFSBJÖRG - AÐGENGI FYRIR ALLA, ALLTAF, ALLS STAÐAR

AÐGENGI FYRIR ALLA INNAN FERÐAÞJÓNUSTU BÆNDA

Aðgengismál eru gæðamál !

Sumarið 2005 var unnið verkefni innan Ferðaþjónustu bænda sem ber nafnið "Aðgengi fyrir alla innan Ferðaþjónustu bænda" en frumkvæðið að verkefninu átti Þórunn Edda Bjarnadóttir og sá hún einnig um framkvæmd þess í samvinnu við gæðastjóra Ferðaþjónustu bænda, Berglindi Víktorsdóttur.

Verkefnið gekk út á að kanna aðgengi fatlaðra hjá þeim 150 ferðaþjónustuaðilum sem eru innan Ferðaþjónustu bænda og fá þar með heilstæða mynd af stöðu þessara mála. Niðurstöður verkefnisins yrðu notaðar til að koma þessum upplýsingum á framfæri við notendur þessarar þjónustu og einnig til að veita ferðaþjónustuaðilum upplýsingar um stöðu þeirra staða mtt. aðgengi og gera upplýsingar um viðmið og staðla aðgengilegri.

Ferðaþjónusta bænda vill með þessu verkefni stíga skref í þá átt að sinna þörfum þessara ferðamanna og hvetja ferðaþjónustuaðila til að taka tillit til þessara þátta í sinni starfsemi. Styrkaraðilar verkefnisins eru Framleiðnisjóður landbúnaðarins, Samgönguráðuneytið, Umhverfisráðuneytið og Félagsmálaráðuneytið.

www.sveit.is

ferðaþjónusta bænda

Síðumúla 2, 108 Reykjavík, sími: 570 2700 fax: 570 2799

Gisting og afþreying um allt land